

Euroopan unionin virallinen lehti

C 32

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

 57. vuosikerta
4. helmikuuta 2014

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

II Tiedonannot

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDONANNOT

Euroopan komissio

2014/C 32/01	Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen (Asia COMP/M.7111 – Mitsui/ArcelorMittal Gonvarri Brasil Produtos Siderúrgicos/M Steel Comércio de Produtos Siderúrgicos) ⁽¹⁾	1
2014/C 32/02	Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen (Asia COMP/M.7112 – Sigma Alimentos/Campofrio) ⁽¹⁾	1

IV Tiedotteet

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDOTTEET

Neuvosto

2014/C 32/03	Neuvoston päätelmät urheilun vaikutuksesta EU:n talouteen ja erityisesti nuorisotyöttömyyden torjumiseen ja sosiaaliseen osallisuuteen	2
--------------	--	---

FI

 Hinta:
3 EUR

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

(jatkuu kääntöpuolella)

2014/C 32/04	Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät tiedotusvälineiden vapaudesta ja moniarvoisuudesta digitaalisessa ympäristössä	6
Euroopan komissio		
2014/C 32/05	Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaation korko: 0,25 % 1. helmikuuta 2014 – Euron kurssi	8
Euroopan tietosuojavaltuutettu		
2014/C 32/06	Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen ja ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietojen toimittamisesta varainsiirtojen mukana	9
2014/C 32/07	Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee ehdotusta neuvoston päätökseksi huumausaineiden lähtöaineita koskevan Euroopan unionin ja Venäjän federaation välisen sopimuksen tekemisestä	13
2014/C 32/08	Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee komission tiedonantoa Euroopan parlamentille ja neuvostolle ”Lainvalvontayhteistyön vahvistaminen EU:ssa: eurooppalainen tiedonvaihdomalli (EIXM)”	15
2014/C 32/09	Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee komission muutettua ehdotusta direktiiviksi ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden hintojen sääntelytoimenpiteiden avoimuudesta ja kyseisten lääkkeiden sisällyttämisestä yleisen sairausvakuutuksen korvausjärjestelmien piiriin	17
2014/C 32/10	Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee komission ja Euroopan unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteistä tiedonantoa ”Euroopan unionin kyber-turvallisuusstrategia: avoin, turvallinen ja vakaa verkkoympäristö” sekä komission ehdotusta direktiiviksi toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietoturvan varmistamiseksi koko unionissa	19
2014/C 32/11	Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä (uudelleenlaadittu teksti) ja ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 207/2009 muuttamisesta	23

II

*(Tiedonannot)*EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDONANNOT

EUROOPAN KOMISSIO

Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen**(Asia COMP/M.7111 – Mitsui/ArcelorMittal Gonvarri Brasil Produtos Siderúrgicos/M Steel Comércio de Produtos Siderúrgicos)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

(2014/C 32/01)

Komissio päätti 29 päivänä tammikuuta 2014 olla vastustamatta edellä mainittua keskittymää ja todeta sen yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Päätös perustuu neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan. Päätöksen koko teksti on saatavilla vain englannin kielellä, ja se julkistetaan sen jälkeen kun siitä on poistettu mahdolliset liikesalaisuudet. Päätös on saatavilla:

- komission kilpailun pääosaston verkkosivuilla (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>); sivuilla on monenlaisia hakukeinoja sulautumapäätösten löytämiseksi, muun muassa yritys-, asianumero-, päivämäärä- ja alakohtaiset hakemistot,
- sähköisessä muodossa EUR-Lex-sivustolta (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>) asiakirjanumerolla 32014M7111. EUR-Lex on Euroopan yhteisön oikeuden online-tietokanta.

Ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättäminen**(Asia COMP/M.7112 – Sigma Alimentos/Campofrio)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

(2014/C 32/02)

Komissio päätti 29 päivänä tammikuuta 2014 olla vastustamatta edellä mainittua keskittymää ja todeta sen yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Päätös perustuu neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan. Päätöksen koko teksti on saatavilla vain englannin kielellä, ja se julkistetaan sen jälkeen kun siitä on poistettu mahdolliset liikesalaisuudet. Päätös on saatavilla:

- komission kilpailun pääosaston verkkosivuilla (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>); sivuilla on monenlaisia hakukeinoja sulautumapäätösten löytämiseksi, muun muassa yritys-, asianumero-, päivämäärä- ja alakohtaiset hakemistot,
- sähköisessä muodossa EUR-Lex-sivustolta (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>) asiakirjanumerolla 32014M7112. EUR-Lex on Euroopan yhteisön oikeuden online-tietokanta.

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDOTTEET

NEUVOSTO

Neuvoston päätelmät urheilun vaikutuksesta EU:n talouteen ja erityisesti nuorisotyöttömyyden torjumiseen ja sosiaaliseen osallisuuteen

(2014/C 32/03)

NEUVOSTO JA NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEET JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT,

säksi joidenkin alojen työnantajien edellyttämien ja toisaalta monien työnhakijoiden omaamien taitojen välillä on syvenevä kuilu.

I TIETOISINA NUORTEN TYÖTTÖMYYSONGELMAN VAKAVUDESTA EUROOPASSA JA SEN SEURAUKSISTA:

1. Nuorisotyöttömyys on jatkuvasti vakava haaste EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa. Elokuussa 2013 nuorten työttömyysaste oli 23,3 prosenttia 28 jäsenvaltion EU:ssa ⁽¹⁾ vaihdellen suuresti eri jäsenvaltioiden ja jäsenvaltioiden eri alueiden välillä ⁽²⁾.
2. Talouskriisi on koetellut nuoria suhteettoman ankarasti. Nuorten työttömyysaste on kaikissa EU:n jäsenvaltioissa yleisesti paljon korkeampi kuin muiden ikäryhmien työttömyysaste. Vuoden 2012 lopulla nuorten työttömyysaste oli 2,6 kertaa korkeampi kuin kokonaistyöttömyysaste ⁽³⁾.
3. Tällä kehityksellä on vakavat seuraukset paitsi yksilöiden itsensä myös yhteiskunnan ja koko talouselämän kannalta. Pitkäaikaistyöttömyys voi lisätä syrjäytymistä, mikä johtaa köyhyyteen ja lisää yhteiskunnan ulkopuolelle ajautumisen riskiä. Riskit ovat suuret myös yhteisöjen kannalta, koska työmarkkinoille osallistumattomuus voi saada jotkut nuoret jättäytymään kansalaisyhteiskunnan ulkopuolelle, mikä saattaa lisätä entisestään yhteiskunnan pirstoutumista.
4. Työpaikkojen ja työkokemuksen puute ovat merkittävimpiä kriisistä johtuvia nuorten ongelmia Euroopassa. Li-

II PALAUTTAEN MIELEEN, ETTÄ EUROOPPA-NEUVOSTO:

5. On todennut, että nuorisotyöttömyyden torjunta on "erityinen ja välitön päämäärä" ja että on tärkeää kiinnittää "asianmukaista huomiota sellaisten muita heikommassa asemassa olevien nuorten työmarkkinoille osallistumiseen, joihin kohdistuu erityisiä haasteita" ⁽⁴⁾.

III KOROSTAVAT URHEILUN MERKITYSTÄ NÄIDEN HAASTEIDEN RATKAISEMISESSA:

6. Urheilu auttaa nuoria hankkimaan henkilökohtaisia ja ammatillisia erityistaitoja ja -osaamista, jotka edistävät työllistävyyttä. Tällaisia taitoja ovat muun muassa oppimaan oppiminen, sosiaaliset ja kansalaistaidot, johtajuus, viestintä, ryhmätyö, kurinalaisuus, luovuus ja yritteliäisyys. Urheilu antaa myös ammatillisia tietoja ja taitoja esimerkiksi markkinoinnin, hallinnon ja yleisen turvallisuuden alalta. Nämä kaikki taidot ja osaaminen tukevat aktiivisesti nuorten osallistumista, kehitystä ja edistymistä koulutuksessa ja työelämässä työmarkkinoiden kannalta hyödyllisellä ja soveltuvalla tavalla työnantajien tarpeet huomioiden.
7. Perinteisesti urheilutoiminnan järjestäminen, hallinnointi ja toteuttaminen on Euroopassa perustunut vapaaehtoistyöhön. Vuonna 2011 tehdyn Eurobarometritutkimuksen ⁽⁵⁾ mukaan lähes neljäsosa (24 %) vapaaehtoistoimintaan osallistuvista toimii urheilun alalla.

⁽¹⁾ Nuorten työttömyysaste on joissakin jäsenvaltioissa yli 50 prosenttia ja joillakin alueilla yli 70 prosenttia, kun taas muutamilla alueilla se on vain alle 5 prosenttia.

⁽²⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-30082013-AP/EN/3-30082013-AP-EN.PDF

⁽³⁾ Katso alaviite 2.

⁽⁴⁾ Eurooppa-neuvoston päätelmät (27. ja 28.6.2013) – EUCO 104/2/13 REV 2.

⁽⁵⁾ Vapaaehtoistoimintaa ja sukupolvien välistä solidaarisuutta käsitellyt Eurobarometri-erityistutkimus, lokakuu 2011.

Urheilualan vapaaehtoinen työ, jota tehdään pääasiassa ruohonjuuritasolla ja urheiluseuroissa, on sosiaalisesti, taloudellisesti ja demokraattisesti hyvin arvokasta.

8. Urheilu on maailmanlaajuisista mielenkiintoa herättävä asia, jolla ei ole kulttuurisia eikä sosioekonomisia rajoja. Sillä on kansainvälinen luonne, ja se kiinnostaa laajasti hyvin erilaisia ihmisiä. Urheilutoiminta on siten erinomainen keino vähemmistöryhmien ja syrjäytyneiden ryhmien integroimiseksi yhteiskuntaan. Urheilu kohottaa itsetuntoa, ja se voi lisätä merkittävästi yhteenkuuluvuuden tunnetta ja edistää siten yhteisöjen vakautta, yhteenkuuluvuutta ja sovinnollisuutta.
9. Urheiluala, mukaan lukien alan vapaaehtoistoiminta, muodostaa mitattavissa olevan ja merkittävän taloudellisen ja sosiaalisen arvon kansantaloudessa. On yhä enemmän näyttöä siitä, että urheilulla on huomattava vaikutus Euroopan talouteen ja että se on tärkeä kasvun ja työllisyyden edistäjä, jonka avulla kohennetaan myös sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja hyvinvointia, joten se myötävaikuttaa selvästi Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamiseen ⁽⁶⁾.
10. Urheilun vaikutuksia talouskasvuun ja työllisyyteen EU:ssa koskevan tuoreen EU:n laajuisen tutkimuksen ⁽⁷⁾ mukaan urheilun tuottama lisäarvo EU:ssa on 1,76 prosenttia ⁽⁸⁾. Urheilualan liittyvän työllisyyden osuus EU:ssa on 2,12 prosenttia. Jos kerrannaisvaikutukset otetaan huomioon, urheilun osuus kohoaa jopa 2,98 prosenttiin EU:n koko bruttoarvonlisäyksestä. Edellä mainitun tutkimuksen mukaan urheilun osuus eurooppalaisesta arvonlisäyksestä on siten verrattavissa maatalouden, metsätalouden ja kalastuksen osuuteen yhteensä, ja joka kuudeskymmenes EU:ssa tuotettu ja asaittu euro liittyy urheiluun.
11. Urheilu on taloudellisesti vakaa ala. Osallistumismäärät pysyvät suhteellisen vakaina suhdanteiden eri vaiheissa. Urheilun rakenteen muodostaa urheilujärjestöjen järjestämien urheilutapahtumien ja -toiminnan järjestelmä, joka ulottuu ruohonjuuritasolta aina huipputason kilpailuihin asti. Urheilutapahtumat ovat suosittuja erityisesti nuorten keskuudessa ja taloudellisesti vaikeinkin aikoina. Suhdannevaihtelut voivat vaikuttaa urheilutapahtumiin, mutta urheilutapahtumien ja -toiminnan puitteet säilyvät vakaina.

12. Urheiluala tarjoaa mahdollisuuksia työpaikkojen luomiseen ja paikallisen taloudellisen kehityksen tukemiseen urheilutilojen rakentamisen ja kunnossapidon, urheilutapahtumien järjestämisen, urheiluväline- ja urheilupalvelualan kaupallisen toiminnan ja muiden alojen urheiluun liittyvän toiminnan ansiosta. Jos (paikallistason) urheilutapahtumien ja -toiminnan infrastruktuuri suunnitellaan huolellisesti siten, että se kattaa monia toimintoja ja että on olemassa selkeä visio sen tulevasta funktionaalista merkityksestä, se voi auttaa vakauttamaan ja elvyttämään taloutta.

13. Urheilu vaikuttaa myönteisesti muihin aloihin. Urheilutapahtumilla ja mestaruuskisoilla on yleensä muita aloja, kuten matkailua, kulttuuria, liikennettä, mediaa ja julkista infrastruktuuria, edistävä vaikutus. Ne myös tuovat ihmiset yhteen ja luovat yhteenkuuluvuuden ja yhteisen onnistumisen tunteen. Urheilu voi siten merkittäväällä tavalla auttaa EU:ta toipumaan nykyisistä taloudellisista vaikeuksista.

IV PAINOTTAVAT SEURAAVIA KESKEISIÄ POLIITTISIA VIESTEJÄ:

14. Koska urheilulla on tärkeä merkitys talouselämälle ja se tarjoaa nuorille – myös erityisen haavoittuvassa tai muita heikommassa asemassa oleville nuorille – mahdollisuuksia hankkia hyödyllisiä taitoja ja tietoja, urheilulla voi olla tärkeä merkitys pikaista ratkaisua edellyttävän nuorten työttömyysongelman ratkaisemisessa, ja se voi vauhdittaa talouden elpymistä. Edellä kuvattujen haasteiden ratkaisemiseksi tarvitaan monia eri toimia, joihin on saatava mukaan eri sidosryhmiä.
15. Vapaaehtoistoiminnan harjoittaminen ei korvaa palkallista työtä, mutta se voi antaa kansalaisille uusia taitoja ja edistää siten heidän työllistyvyyttään ja vahvistaa heidän tunnettaan siitä, että he kuuluvat yhteiskuntaan. Nuorten osallistuminen – joko urheilijana, toimitsijana tai järjestäjänä – erityisesti ruohonjuuritason urheiluun kehittää heidän henkilökohtaisia taitojaan ja osaamistaan. Vapaaehtoistoiminta urheilussa on epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen muoto, joka auttaa nuoria hankkimaan taitoja ja osaamista, jotka täydentävät muodollista koulutusta.
16. Urheilu tarjoaa puitteet, joissa nuoret voivat hioa näitä taitoja, ja parantaa siten työllistyvyyttä ja tulevaa tuottavuutta aikana, jolloin olosuhteet työmarkkinoilla ovat erittäin haastavat, työtillaisuuksia on vähän ja mahdollisuudet kehittää osaamista työn yhteydessä ovat rajalliset.
17. Osallistuminen urheiluun, erityisesti ruohonjuuritason urheiluun, antaa nuorille mahdollisuuden kanavoida energiaansa, toiveitaan ja intoaan rakentavalla tavalla, mistä on hyötyä niille yhteisöille, joissa he elävät. Urheilu voi auttaa ratkaisemaan jäsenvaltioiden sosiaalisia

⁽⁶⁾ Komission tutkimus urheilun vaikutuksesta EU:n taloudelliseen kasvuun ja työllisyyteen (2012).

⁽⁷⁾ Euroopan komission tilaama tutkimus urheilun vaikutuksista talouskasvuun ja työllisyyteen EU:ssa, SportsEconAustrian johtama konsortio, loppuraportti, marraskuu 2012.

⁽⁸⁾ Urheilua koskevan Vilnan määritelmän mukaisesti – laaja määritelmä: kaikki toiminta, jonka lähtökohtana on urheilu, ja kaikki toiminta, joka on lähtökohtana urheilulle, sekä urheilun tilastollinen määritelmä NACE 92.6 Rev.1.1.

ongelmia, kuten yhteiskunnan pirstoutumista ja tiettyihin ryhmiin kohdistuvia ennakkoluuloja, antamalla erityisesti nuorille, joilla ei ole palkkatyötä eikä mahdollisuuksia tarvittavaan koulutukseen, positiivista, rakentavaa ja yhteisökeskeistä sisältöä elämään.

18. Pienimuotoisesta julkisesta tuesta liikuntapaikkarakentamiselle ja urheiluseurojen tukemisesta voidaan saada huomattavaa hyötyä vahvemman, turvallisemman ja yhtenäisemmän yhteisön muodossa.

19. Osallistuminen kansallisten ja kansainvälisten urheilutapahtumien järjestämiseen ja urheilun infrastruktuurin kehittämiseen ja ylläpitämiseen – joko paikallisella tai kansallisella tasolla – voi olla avaintekijänä uusien työpaikkojen luomisessa erityisesti nuorille.

V KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA, TOISSIJAJAISUUSPERIAATE HUOMIOON OTTAEN, VASTAAMAAN NÄIHIN KESKEISIIN POLIITTISIIN VIESTEIHIN:

20. Vaihtamalla hyviä kokemuksia ja toimintatapoja siitä

- miten nuorten osallistumista urheiluun ja yhteiskuntaan on edistetty paikallisella tasolla erityisesti siinä vaiheessa, kun nuoret päättävät koulunkäynnin;
- miten vapaaehtoisella osallistumisella urheiluseurojen ja -järjestöjen toimintaan voidaan edistää pehmeiden taitojen ja osaamisen kehittymistä;
- miten urheilutoimintaan osallistumisella voidaan lisätä yhteisöjen turvallisuutta ja yhtenäisyyttä;
- miten urheilujärjestöissä on järjestetty sellaista oppisopimuskoulutusta ja työharjoittelua, joka motivoi nuoria ja helpottaa heidän pääsyään kansallisille ja kansainvälisille työmarkkinoille.

21. Edistämällä politiikkatoimia, joiden tarkoituksena on kehittää työelämässä tarvittavia taitoja urheilun avulla. Tukemalla vapaaehtoisjärjestöjä ja/tai urheiluseuroja sekä urheilutoimintaa ja/tai -tapahtumia ruohonjuuri- ja/tai ammattitasolla.

22. Selvittämällä, miten voitaisiin parantaa tulevien urheilun ammattilaisten ja vapaaehtoistyöntekijöiden koulutusväyliä ja edistää työssä oppimista sellaisten taitojen kehittämiseksi, jotka voidaan tunnustaa kansallisessa tutkintojen viitekehityksessä. Kansallisessa viitekehityksessä voitaisiin viitata eurooppalaiseen tutkintojen viitekehitykseen kansainvälisen avoimuuden ja kyseessä olevien

nuorten liikkuvuuden edistämiseksi. Mahdollisuuksia tunnustaa urheilualalla epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen muodossa saavutetut taidot olisi myös tarkasteltava.

23. Kannustamalla tekemään strategisia investointeja urheiluun käyttäen tarvittaessa EU:n rahoitusvälineiden, myös EU:n rakennerahastojen (etupäässä Euroopan sosiaalirahaston ja Euroopan aluekehitysrahaston), tarjoamia mahdollisuuksia ja muista EU:n rahoitusmekanismeista kuten Euroopan investointipankista saatavaa rahoitusta.

24. Edistämällä tehokasta kansallista yhteistyötä viranomaisien kanssa sosiaali- ja nuorisosioiden, työllisyyden ja talouden eri aloilla sen varmistamiseksi, että urheilun sosiaalinen ja taloudellinen merkitys tiedostetaan laajemmin.

VI KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA TOIMIVALTUUKSIENSA PUITTEISSA JA TOISSIJAJAISUUSPERIAATE HUOMIOON OTTAEN:

25. Edistämään monialaista yhteistyötä koulutus-, nuorisotyö- ja työllisyysalan asiantuntijoiden kanssa taitojen ja osaamisen kehittämisen tarkastelemiseksi.

26. Hyödyntämään täysipainoisesti Erasmus+ -ohjelmaa, joka tarjoaa mahdollisuuksia kehittää ammatillisia taitoja ja osaamista.

27. Määrittämään tapoja, joilla urheilua voidaan sosiaalisen osallisuuden ja nuorten työllisyyden edistämiseksi rahoittaa rakennerahastoista (pääasiassa Euroopan sosiaalirahastosta tai Euroopan aluekehitysrahastosta) tai muiden EU:n rahoitusmekanismien kuten Euroopan investointipankin rahoituksella, erityisesti kehittämällä ja, jos mahdollista, pitämällä kunnossa pienten ja suurten kaupunkien julkisessa käytössä olevia liikuntapaikkoja kiinnittäen erityisesti huomiota alueisiin, joilla esiintyy sosiaalisia ongelmia. Tällaisella pieninfrastruktuurilla voidaan saavuttaa useita sosiaalisia päämääriä, kuten uusien työpaikkojen syntyminen, sosiaalinen osallisuus ja terveyden paraneminen.

28. Edistämään vuoropuhelua ja yhteisiä aloitteita keskeisten sidosryhmien, erityisesti urheilujärjestöjen, urheiluvälinealan ja nuorisojärjestöjen kanssa, jotta voidaan luoda entistä paremmat edellytykset nuorten houkuttelemiseksi urheilun pariin.

29. Pohtimaan, miten EU-tason tulevassa urheilualan yhteistyössä voidaan ottaa parhaiten huomioon urheilun vaikutus nuorten osaamisen kehittämiseen ja sosiaalisesti osallistavien yhteisöjen säilyttämiseen korkean nuorisotyöttömyyden aikana.

VII KEHOTTAVAT KOMISSIOTA VASTAAMAAN NÄIHIN KESKEISIIN POLIITTISIIN VIESTEIHIN:

30. Järjestämällä monialaisen korkean tason seminaarin urheilun vaikutuksesta työpaikkojen luomiseen ja työttömyyden torjumiseen EU:ssa erityisesti nuorisotyöttömyyden osalta.

 31. Laatimalla EU:ssa parhaillaan asiantuntijatasolla tehtävän yhteistyön pohjalta Eurooppa 2020 -strategian puitteissa tutkimuksen urheilun vaikutuksesta nuorten työllistyvyyteen.
-

**Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätelmät
tiedotusvälineiden vapaudesta ja moniarvoisuudesta digitaalisessa ympäristössä**

(2014/C 32/04)

NEUVOSTO JA NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEIDEN JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, jotka

PANEVAT MERKILLE SEURAAVAA:

1. Tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus ovat perusarvoja, jotka on vahvistettu Euroopan unionin perusoikeuskirjassa. Ne ovat tärkeä osa demokratiaa, koska tiedotusvälineet ovat tärkeässä asemassa avoimuuden ja vastuuvollisuuden varmistamisessa, ja ne vaikuttavat yleiseen mielipiteeseen ja siihen, miten kansalaiset osallistuvat päätöksentekoprosesseihin ja edistävät niitä osaltaan.
2. Euroopan unionissa on havaittu viime vuosina useita tiedotusvälineiden vapautteen ja moniarvoisuuteen liittyviä haasteita. Näihin haasteisiin kuuluvat muun muassa kysymykset, jotka ovat saaneet näkyvyyttä tuomioistuinkäsittelyjen, virallisten tutkintojen, Euroopan parlamentin ja kansalaisjärjestöjen selvitysten sekä kansallisten ja Euroopan parlamentissa käytyjen keskustelujen ansiosta.
3. Avoimuus tiedotusvälineiden omistajuuden ja rahoituslähteiden suhteen on tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden takaamisen kannalta olennaisen tärkeää.
4. Toimittajien suojeleminen asiattomalta vaikuttamiselta on tiedotusvälineiden vapauden takaamisen kannalta keskeistä, erityisesti talouskriisin ja media-alan muutoksen aikoina.
5. Toimittajien lähteiden riittävän suojelun varmistaminen on yksi tiedotusvälineiden vapauden avaintekijöistä.
6. Audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi, joka on audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva EU:n sääntelykehys, edistää osaltaan tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta. Jäsenvaltioiden audiovisuaalialan toimivaltaisilla sääntelyviranomaisilla on keskeinen rooli tämän kehyksen täytäntöönpanossa.
7. Komissio on rahoittanut useita tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden alan tutkimuksia, selvityksiä, hankkeita ja koordinoituja toimia.
8. Euroopan neuvosto tekee hyvin tärkeää työtä tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden alalla. Tähän liittyen sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus mainitaan Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin välillä vuonna 2007 tehdystä yhteisymmärryspöytäkirjassa kyseisten elinten välisten yhteisten painopisteiden ja pääasiallisten yhteistyöalojen joukossa.
9. Internet helpottaa tiedonsaantia ja tarjoaa kansalaisille uusia mahdollisuuksia osallistumiseen, keskusteluun ja mielipiteen

muodostamiseen. Tämä edistää sananvapautta ja lisää mielipiteiden moninaisuutta, mutta samalla ilmaantuu uusia haasteita liittyen siihen, miten ihmiset hankkivat ja arvioivat tietoa. Olisi erityisesti kiinnitettävä huomiota sekä alan liiallisen keskittymisen että portinvartijoiden asemien lujittamisen mahdollisiin kielteisiin vaikutuksiin.

10. Internetin globaalin luonteen vuoksi näitä kysymyksiä on mahdotonta käsitellä maantieteellisesti määriteltyjen rajojen sisällä.

OVAT YHTÄ MIELTÄ SEURAAVASTA:

11. Paitsi että tiedotusvälineiden mahdollisimman suuri riippumattomuus ja moniarvoisuus on demokratialle olennaisen tärkeää, se edistää myös osaltaan talouskasvua ja sen kestävyden vahvistamista.
12. Euroopan neuvosto on merkittävässä asemassa tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta koskevien normien luomisessa, ja yhteistyötä sen kanssa olisi edelleen jatkettava ja lujitettava.
13. Yksittäisen joukkoviestimen omistajuutta ja muita tästä omistajuudesta hyötyviä yhteisöjä tai henkilöitä koskevien tietojen täytyy olla helposti kansalaisten saatavilla, jotta he voivat arvioida annettua tietoa asianmukaisin perustein. Tässä yhteydessä medialukutaito on keskeisessä asemassa.
14. Yhteistyö ja parhaiden käytäntöjen jakaminen audiovisuaalialan sääntelyviranomaisten ja muiden asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten kesken edistävät EU:n sisämarkkinoiden toimintaa ja media-alan avoimuutta ja moniarvoisuutta.
15. Tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus on välttämätöntä, jotta EU voisi olla uskottava liittyvien maiden kanssa käytävissä neuvotteluissa ja kansainvälisillä foorumeilla.

PANEVAT TYYTYVÄISINÄ MERKILLE:

16. komission vihreän kirjan ”Valmistautuminen täysin konvergoituneeseen audiovisuaaliseen maailmaan”⁽¹⁾.

PANEVAT MERKILLE:

17. tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta käsittelevän korkean tason työryhmän riippumattoman raportin⁽²⁾ ja tiedotusvälineiden tulevaisuutta käsittelevän foorumin (Media Futures Forum) raportin⁽³⁾.

⁽¹⁾ Asiak. 8934/13 – COM(2013) 231 final.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/HLG%20Final%20Report.pdf>

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/information_society/media_taskforce/doc/pluralism/forum/report.pdf

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA:

18. varmistamaan audiovisuaalialan sääntelyviranomaistensa riippumattomuuden;
19. toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä tiedotusvälineiden omistajuuden tosiasiallisen avoimuuden saavuttamiseksi;
20. toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä, joilla turvataan toimittajien oikeus suojella lähteitään ja suojellaan toimittajia asiattomalta vaikuttamiselta; ja
21. toteuttamaan omaan kansalliseen tilanteeseensa sopivia asianmukaisia toimenpiteitä tiedotusvälineiden omistajuuden liiallisen keskittymisen mahdollisten kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi.

KEHOTTAVAT KOMISSIOTA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA:

22. tukemaan jatkossakin hankkeita, joiden tavoitteena on parantaa toimittajien ja media-alan toimijoiden suojelua;

23. tukemaan jatkossakin Euroopan unionin tiedotusvälineiden moniarvoisuutta uhkaavien vaarojen arviointiin tarkoitettua riippumatonta seurantavälinettä (Media Pluralism Monitor), jota Firenzen yliopistollinen Eurooppa-instituutti panee täytäntöön, ja kannustamaan jäsenvaltioita ja kaikkia asiaan liittyviä sidosryhmiä käyttämään kyseistä välinettä;
24. tehostamaan muin kuin lainsäädäntötoimin ⁽¹⁾ jäsenvaltioiden audiovisuaalialan sääntelyviranomaisten välistä yhteistyötä ja edistämään tiedotusvälineiden omistajuuden avoimuuteen liittyviä parhaita käytäntöjä;
25. arvioimaan näiden toimenpiteiden vaikuttavuutta jatkotoimia silmällä pitäen.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA TOIMIVALTANSA PUITTEISSA:

26. suojaamaan, edistämään ja soveltamaan EU:n perusoikeuskirjassa vahvistettuja arvoja ja tässä yhteydessä vastaamaan tiedotusvälineiden vapauteen ja moniarvoisuuteen liittyviin haasteisiin kaikkialla Euroopan unionissa toissijaisuusperiaatetta täysin noudattaen.

⁽¹⁾ Komissio ei kannata viittausta ”muin kuin lainsäädäntötoimin” ja toivoo väljempää sanamuotoa.

EUROOPAN KOMISSIO

Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaation korko ⁽¹⁾:

0,25 % 1. helmikuuta 2014

Euron kurssi ⁽²⁾

3. helmikuuta 2014

(2014/C 32/05)

1 euro =

Rahayksikkö	Kurssi	Rahayksikkö	Kurssi		
USD	Yhdysvaltain dollaria	1,3498	CAD	Kanadan dollaria	1,4950
JPY	Japanin jeniä	137,82	HKD	Hongkongin dollaria	10,5609
DKK	Tanskan kruunua	7,4621	NZD	Uuden-Seelannin dollaria	1,6643
GBP	Englannin puntaa	0,82590	SGD	Singaporen dollaria	1,7341
SEK	Ruotsin kruunua	8,8318	KRW	Etelä-Korean wonia	1 463,63
CHF	Sveitsin frangia	1,2226	ZAR	Etelä-Afrikan randia	15,0135
ISK	Islannin kruunua		CNY	Kiinan jua renminbiä	8,1798
NOK	Norjan kruunua	8,4525	HRK	Kroatian kunaa	7,6525
BGN	Bulgarian leviä	1,9558	IDR	Indonesian rupiaa	16 521,49
CZK	Tšekin korunaa	27,527	MYR	Malesian ringgitiä	4,5519
HUF	Unkarin forinttia	311,76	PHP	Filippiinien pesoa	61,267
LTL	Liettuan litiä	3,4528	RUB	Venäjän ruplaa	47,4730
PLN	Puolan zlotya	4,2242	THB	Thaimaan bahtia	44,806
RON	Romanian leuta	4,4938	BRL	Brasilian realia	3,2478
TRY	Turkin liiraa	3,0533	MXN	Meksikon pesoa	17,9892
AUD	Australian dollaria	1,5346	INR	Intian rupiaa	84,3710

⁽¹⁾ Korko, jota sovellettiin viimeiseen ennen ilmoitettua päivää suoritettuun rahoitusoperaatioon. Jos sovellettu korko on vaihtuva huutokauppakorko, korko on marginaalinen korko.

⁽²⁾ *Lähde:* Euroopan keskuspankin ilmoittama viitekurssi.

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen ja ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietojen toimittamisesta varainsiirtojen mukana

(Koko lausunto on luettavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivuilla <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/06)

1. Johdanto

1.1 Euroopan tietosuojavaltuutetun kuuleminen

1. Komissio hyväksyi 5 päivänä helmikuuta 2013 kaksi ehdotusta: ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen ⁽¹⁾ (jäljempänä 'direktiiviehdotus') ja ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietojen toimittamisesta varainsiirtojen mukana ⁽²⁾ (jäljempänä 'asetusehdotus'), jäljempänä yhdessä 'ehdotukset'. Ehdotukset toimitettiin 12 päivänä helmikuuta 2013 Euroopan tietosuojavaltuutetulle lausunnon antamista varten.

2. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siitä, että komissio on pyytänyt häneltä lausuntoa ja että ehdotusten johdanto-osiin on sisällytetty viittaus Euroopan tietosuojavaltuutetun kuulemiseen.

3. Euroopan tietosuojavaltuutetulle annettiin tilaisuus esittää komissiolle epävirallisia huomautuksia ennen ehdotusten hyväksymistä. Jotkin näistä huomautuksista on otettu huomioon ehdotuksissa.

1.2 Ehdotusten tavoitteet ja soveltamisala

4. Rahanpesulla tarkoitetaan yleisesti ottaen rikoshyödyn muuntamista näennäisesti lailliseksi tuloiksi käyttämällä tavallisesti rahoitusjärjestelmää ⁽³⁾. Se tapahtuu peittämällä varojen todellinen alkuperä, muuntamalla varat toiseen muotoon tai siirtämällä ne paikkaan, jossa ne eivät herätä yhtä paljon huomiota. Terrorismin rahoituksella tarkoitetaan varojen antamista tai keräämistä eri tavoin suoraan tai välillisesti, kun sen tarkoituksena on tai kun se tapahtuu tietoisena siitä, että varat käytetään terrorismirikosten rahoitukseen ⁽⁴⁾.

5. EU:ssa on jo vuodesta 1991 alkaen annettu lainsäädäntöä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseksi. Näitä rikoksia pidetään uhkana rahoitusalan eheydelle ja vakaudelle ja yleensäkin sisämarkkinoiden toiminnalle. Ehdotusten oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 114 artikla.

6. Rahanpesun estämiseksi annetut EU:n säännökset perustuvat pitkälti rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) ⁽⁵⁾ vahvistamiin normeihin. Ehdotusten tavoitteena on saattaa FATF:n helmikuussa 2012 hyväksymät tarkistetut kansainväliset normit osaksi EU:n lainsäädäntöä. Nykyinen, ns. kolmas rahanpesudirektiivi ⁽⁶⁾ on ollut voimassa vuodesta 2005. Siinä vahvistetaan rahanpesun vastaiset EU:n lainsäädäntöpuitteet FATF:n kansainvälisten normien pohjalta.

⁽¹⁾ COM(2013) 45 final.

⁽²⁾ COM(2013) 44 final.

⁽³⁾ Ks. direktiiviehdotuksen 1 artiklan 2 kohta.

⁽⁴⁾ Ks. direktiiviehdotuksen 1 artiklan 4 kohta.

⁽⁵⁾ FATF laatii kansainvälisiä normeja rahanpesun, terrorismin rahoituksen ja (äskettäin) joukkotuhousoseiden leviämisen rahoituksen estämistä koskeville toimenpiteille. Se on hallitustenvälinen elin, jossa on 36 jäsentä yli 180 maasta. Euroopan komissio on yksi FATF:n perustajajäsenistä. EU:n jäsenvaltioista 15 on suoraan FATF:n jäseniä.

⁽⁶⁾ Rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen 26 päivänä lokakuuta 2005 annettu direktiivi 2005/60/EY.

7. Kolmatta rahanpesudirektiiviä sovelletaan rahoitusalan toimijoihin (luottolaitokset, finanssilaitokset) ja tiettyihin ammatinharjoittajiin, kuten lakimiehiin, notaareihin, kirjanpitäjiin, kiinteistöväälittäjiin, kasinopitäjiin ja yrityspalvelujen tuottajiin. Sen soveltamisalaa kuuluvat myös kaikki tavara kauppaa käyvät toimijat, jos niille suoritettu käteismaksu on vähintään 15 000 EUR. Kaikkia näitä toimijoita pidetään "ilmoitusvelvollisina". Direktiivin mukaan ilmoitusvelvollisilla on velvollisuus tunnistaa asiakas ja todellinen omistaja ja edunsaaja ja todentaa tämän henkilöllisyys (ns. asiakkaan tuntemisvelvollisuus) sekä seurata asiakkaiden liiketoimia. Lisäksi direktiivissä velvoitetaan ilmoittamaan rahanpesua tai terrorismin rahoitusta koskevista epäilyistä rahanpesun selvittelykeskukselle sekä asetetaan muita tähän liittyviä velvollisuuksia. Direktiivissä säädetään myös joistakin lisävaatimuksista ja suojatoimenpiteistä (kuten velvollisuus toteuttaa tehostettuja asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä), joita sovelletaan suuririskisemmissä tilanteissa.

8. Direktiiviehdotuksella laajennetaan nykyisen lainsäädännön soveltamisalaa ja lujitetaan näitä velvollisuuksia esimerkiksi sisällyttämällä ilmoitusvelvollisiin rahapelipalvelujen tarjoajat ja tavara kauppaa käyvät henkilöt, joiden tapauksessa kynnyksarvo on 7 500 EUR, laajentamalla todellisia omistajia ja edunsaajia koskevien tietojen saatavuutta, tiukentamalla "poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden" kohtelua koskevia vaatimuksia sekä säädetään poliittisesti vaikutusvaltaisten henkilöiden perheenjäsenten ja läheisten yhtiökumppaneiden tarkastamista koskevista vaatimuksista. Rahanpesun esirikosten⁽¹⁾ luetteloa laajennetaan lisäämällä siihen välittömiin ja välillisiin veroihin liittyvät verorikokset.

9. Ehdotetulla asetuksella korvataan maksajaa koskevien tietojen toimittamisesta varainsiirtojen mukana annettu asetus (EY) N:o 1781/2006 (jäljempänä 'varainsiirtoasetus'), jonka tavoitteena on parantaa maksujen jäljitettävyyttä. Varainsiirtoasetuksella täydennetään muita rahanpesua estäviä toimenpiteitä varmistamalla, että varainsiirtojen maksajaa koskevat perustiedot ovat välittömästi toimivaltaisten lainvalvonta- ja/tai syyttäjäviranomaisten saatavilla, jotta nämä voivat hyödyntää tietoja terroristien ja muiden rikollisten paljastamisessa, tutkimisessa ja syytteenpanossa sekä terroristien varojen jäljittämässä.

4. Päätelmät

98. Euroopan tietosuojavaltuutettu tunnustaa, että rahanpesua ehkäisevällä politiikalla on tärkeä merkitys jäsenvaltioiden talous- ja finanssimaineelle. Hän kuitenkin korostaa, että vaikka maksujen alkuperän, talletusten ja siirtojen läpinäkyvyyden parantaminen terrorismin ja rahanpesun torjumiseksi onkin sinänsä oikeutettu tavoite, siihen pyrittäessä on varmistettava, että tietosuojavaatimuksia noudatetaan.

99. Ehdotuksiin olisi tehtävä seuraavat parannukset:

— kumpaankin ehdotukseen olisi sisällytettävä nimenomainen viittaus sovellettavaan EU:n tietosuojalainsäädäntöön erillisellä aineellisella säännöksellä, jossa mainitaan erityisesti direktiivi 95/46/EY, direktiivin 95/46/EY kansalliset täytäntöönpanosäännökset sekä asetus (EY) N:o 45/2001 siltä osin kuin on kyse henkilötietojen käsittelystä EU:n toimielimissä ja elimissä. Kyseisessä säännöksessä olisi myös selvästi täsmennettävä, etteivät ehdotukset rajoita asiaa koskevien tietosuojalakien soveltamista. Viittaus 27 päivänä marraskuuta 2008 annetun neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS johdanto-osan 33 kappaleeseen olisi poistettava;

— direktiiviehdotukseen olisi lisättävä "toimivaltaisten viranomaisten" ja "rahanpesun selvittelykeskuksen" määritelmät. Määritelmässä pitäisi tehdä selväksi, ettei direktiivin "toimivaltaisilla viranomaisilla" tarkoiteta puitepäätöksen 2008/977/YOS 2 artiklan h alakohdassa mainittuja toimivaltaisia viranomaisia;

— johdanto-osan 32 kappaleessa olisi täsmennettävä, että henkilötietojen käsittelyn oikeudellinen peruste on se, että käsittely on tarpeen ilmoitusvelvollisten, toimivaltaisten viranomaisten ja rahanpesun selvittelykeskusten laillisen velvoitteen noudattamiseksi (direktiivin 95/46/EY 7 artiklan c alakohta);

— olisi muistutettava, että käsittelyn ainoana tarkoituksena saa olla rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen ja ettei tietoja saa käsitellä edelleen direktiivin vastaisiin tarkoituksiin;

⁽¹⁾ Esirikoksella tarkoitetaan rikosta, josta saatava hyöty käytetään uusien rikosten rahoittamiseen: rahanpesun esirikoksia voivat olla esimerkiksi petokset, lahjonta, huumekauppa ja muut vakavat rikokset.

- direktiiviehdotuksen johdanto-osan 31 kappaleessa ja asetusehdotuksen johdanto-osan 7 kappaleessa mainittu nimenomainen velvoite kieltää henkilötietojen käsittely kaupallisiin tarkoituksiin olisi sisällytettävä johonkin aineelliseen säännökseen;
- ehdotuksen johdanto-osaan olisi lisättävä erillinen kappale, jossa täsmennetään, että veronkierron torjuntaan viitataan ainoastaan rahanpesun esirikoksena;
- kansainvälisten siirtojen osalta ehdotukseen olisi lisättävä erityinen aineellinen säännös, jossa määritetään ryhmän sisäisille siirroille/maksupalveluntarjoajien välisille siirroille asianmukainen direktiivin 95/46/EY 26 artiklan sanamuotoa ja tulkintaa vastaava oikeusperusta, kuten EU:n tietosuojaviranomaisista koostuva 29 artiklan mukainen työryhmä kannattaa. Tietosuojavaltuutettu suosittelee arvioimaan uudelleen, onko ehdotuksessa edellytetty henkilötietojen ja arkaluonteisten tietojen massasiirto EU:n ulkopuolisiin maihin oikeasuhteista rahanpesun/terrorismin rahoittamisen estämisen tavoitteeseen nähden ja harkitsemaan oikeasuhteisempaa lähestymistapaa;
- seuraamusten julkaisemisen osalta tietosuojavaltuutettu suosittelee arvioimaan yleiselle julkistamisvelvoitteelle muita, vähemmän yksityisyyttä loukkaavia vaihtoehtoja ja joka tapauksessa täsmentämään direktiiviehdotuksessa
 - julkistamisen tarkoitus, jos velvoite säilytetään
 - julkistettavat henkilötiedot
 - että rekisteröidyille ilmoitetaan ennakolta päätöksen julkistamisesta ja heille taataan oikeus valittaa päätöksestä ennen sen julkistamista
 - että rekisteröidyillä on direktiivin 95/46/EY 14 artiklan mukaan oikeus vastustaa henkilötietojensa käsittelyä, jos vastustus on perusteltua
 - lisärajoituksista tietojen julkistamiselle verkossa;
- ehdotukseen olisi lisättävä jäsenvaltioita velvoittava aineellinen säännös, jossa täsmennetään, kuinka kauan tietoja saa enintään säilyttää, sekä säilytysaikaa koskevia tarkennuksia.

100. Tietosuojavaltuutettu suosittelee direktiiviehdotuksen osalta seuraavaa:

- muistutetaan ehdotukseen lisättävällä erityisellä säännöksellä periaatteesta, jonka mukaan rekisteröidyille on ilmoitettava heidän henkilötietojensa käsittelystä (direktiivin 95/46/EY 10 ja 11 artiklan mukaisesti), ja täsmennetään, ketkä vastaavat rekisteröityjen tiedoista;
- noudatetaan rekisteröityjen oikeuksia rajoittaessa suhteellisuusperiaatetta ja lisätään ehdotukseen erityinen säännös, jossa määritetään, millä edellytyksillä rekisteröityjen oikeuksia voidaan rajoittaa;
- mainitaan ehdotuksessa selvästi, liittyykö nimetyn viranomaisen ja ilmoitusvelvollisten toteuttamiin riskinarviointeihin henkilötietojen käsittelyä. Jos liittyy, ehdotuksessa olisi edellytettävä tarvittavien tietosuojatakeiden käyttöönottoa;
- lisätään ehdotukseen täsmällinen luettelo tiedoista, jotka otetaan ja joita ei oteta huomioon asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevien toimenpiteiden soveltamisessa. Täsmennetään, onko tähän tarkoitukseen kerättävä direktiivin 95/46/EY 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja arkaluonteisia tietoja. Jos arkaluonteisten tietojen käsittely on tässä yhteydessä tarpeen, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että käsittely tapahtuu julkisen viranomaisen valvonnassa ja että kansallisessa lainsäädännössä säädetään sitä varten erityisistä tarpeellisista suojaustoimista;
- muutetaan 21 artiklaa rajaamalla selkeästi tilanteet, joissa riskit ovat niin suuret, että ne oikeuttavat tehostamaan asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä, ja säätämällä menettelyllisistä takeista väärinkäytöksiä vastaan;
- muutetaan 42 artiklaa lisäämällä siihen viittaus salassapitovelvollisuuteen, jota kaikkien asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskeviin menettelyihin osallistuvien työntekijöiden olisi noudatettava;
- luetellaan aineellisessa säännöksessä todellisista omistajista ja edunsaajista kerättävien tunnistetietojen tyypit, jotka on kerättävä myös niissä tapauksissa, joissa ei ole kyse huolto-omaisuudesta (trust).

101. Asetusehdotuksen osalta tietosuojavaltuutettu suosittelee seuraavaa:

- ei käytetä viitetietona kansallista henkilötunnusta, ainakaan ilman erityisrajoituksia ja/tai suoja-toimia, vaan käytetään sen sijaan tapahtumatunnusta;

- muistutetaan, miten tärkeää rahanpesun torjuntaan liittyvissä menettelyissä on noudattaa direktiivin 95/46/EY 6 artiklan d alakohdassa tarkoitettua henkilötietojen täsmällisyyden periaatetta;
- lisätään säännös, jonka mukaan ”tiedot saavat olla ainoastaan valtuutettujen henkilöiden tai henkilöryhmien saatavilla”;
- lisätään säännös, jonka mukaan maksajan ja maksunsaajan henkilötietoja käsittelevien työntekijöiden on noudatettava salassapito- ja tietosuojavelvoitteita;
- täsmennetään 15 artiklassa, etteivät tallennetut tiedot saa olla sellaisten muiden ulkopuolisten viranomaisten tai osapuolten saatavilla, joiden etua rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunta ei koske;
- täydennetään 21 artiklaa täsmentämällä, mille viranomaiselle asetuksen rikkomisesta ilmoitetaan, ja velvoittamalla jäsenvaltiot toteuttamaan tarpeelliset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet henkilötietojen suojaamiseksi vahingossa tapahtuvalta tai laittomalta tuhoamiselta, vahingossa tapahtuvalta häviämiseltä, muuttamiselta ja luvattomalta luovuttamiselta.

Tehty Brysselissä 4 päivänä heinäkuuta 2013.

Giovanni BUTTARELLI
Euroopan apulaistietosuojavaltuutettu

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee ehdotusta neuvoston päätökseksi huumausaineiden lähtöaineita koskevan Euroopan unionin ja Venäjän federaation välisen sopimuksen tekemisestä

(Koko lausunto on luettavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivustolla <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/07)

I Johdanto

I.1 Tietosuojavaltuutetun kuulemisen tausta

1. Komissio hyväksyi 21 päivänä tammikuuta 2013 ehdotuksen neuvoston päätökseksi huumausaineiden lähtöaineita koskevan Euroopan unionin ja Venäjän federaation välisen sopimuksen tekemisestä (jäljempänä 'ehdotus') ⁽¹⁾. Ehdotus toimitettiin samana päivänä Euroopan tietosuojavaltuutetulle lausunnon antamista varten.

2. Ehdotukseen sisältyy huumausaineiden lähtöaineita koskevan Euroopan unionin ja Venäjän federaation välisen sopimuksen teksti (jäljempänä 'sopimus') ⁽²⁾. Sopimuksen liitteessä II on luettelo tietosuojaajia koskevista määritelmistä ja periaatteista (jäljempänä 'tietosuojaperiaatteet') ⁽³⁾.

3. Komissio oli jo aiemmin pyytänyt ehdotuksesta tietosuojavaltuutetun lausuntoa. Tämä lausunto pohjautuu aiemman pyynnön yhteydessä annettuihin neuvoihin sekä tietosuojavaltuutetun lausuntoon EU:n sisäistä ja ulkoista huumausaineiden lähtöaineiden kauppaa koskevien asetusten muuttamisesta ⁽⁴⁾.

I.2 Sopimuksen tavoite

4. Sopimuksen tavoitteena on lisätä Euroopan unionin ja Venäjän federaation yhteistyötä, jolla pyritään ehkäisemään huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittomassa valmistuksessa usein käytettävien aineiden (jäljempänä 'lähtöaineet') suuntaaminen laillisen kaupan ulkopuolelle.

5. Huumausaineiden laitonta kauppaa vastaan vuonna 1988 tehtyyn YK:n yleissopimukseen (jäljempänä 'YK:n yleissopimus') ⁽⁵⁾ perustuva sopimus mahdollistaa kaupan valvontamenettelyjen koordinoinnin ja sopimuspuolten (Euroopan unionin ja Venäjän federaatio) toimivaltaisten viranomaisten keskinäisen avunannon, ja lisäksi siinä määrätään teknisestä ja tieteellisestä yhteistyöstä sekä yhteisen asiantuntijaseurantar ryhmän perustamisesta.

IV Päätelmät

35. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen sopimustekstiin sisältyviin henkilötietojen suojaa koskeviin määräyksiin ja siihen, että liitteessä mainitaan tietosuojaperiaatteet, joita sopimuspuolten on noudatettava.

36. Tietosuojavaltuutettu suosittelee, että sopimukseen lisätään nimenomainen viittaus direktiivin 95/46/EY kansallisten täytäntöönpanosäännösten sovellettavuuteen henkilötietojen siirroissa EU:n viranomaisilta Venäjän viranomaisille sekä EU:n viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä. Hän ehdottaa myös, että siihen sisällytettäisiin viittaukset EU:n perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklaan.

37. Tietosuojavaltuutettu suosittelee lisäksi täsmentämään 3 artiklan 2 kohdassa, 4 artiklan 1 kohdassa ja 5 artiklan 3 kohdassa kaikki mahdollisesti vaihdettavat henkilötietojen ryhmät. Lisäksi sopimukseen tai liitteeseen II olisi sisällytettävä lisätakeita (esimerkiksi lyhyemmät säilytysajat ja tiukennetut turvallisuustoimet), joita on sovellettava epäilyttäviin liiketoimiin liittyvien tietojen käsittelyssä. Muut tarkoitukset, joita varten tietoja saatetaan käsitellä 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti, olisi mainittava sopimuksessa nimenomaisesti, ja näiden tarkoitusten tulisi vastata tietojen siirron alkuperäistä tarkoitusta.

⁽¹⁾ COM(2013) 4 final.

⁽²⁾ Ehdotuksen liite.

⁽³⁾ Sopimuksen liite II.

⁽⁴⁾ Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee ehdotusta asetukseksi huumausaineiden lähtöaineista annetun asetuksen (EY) N:o 273/2004 muuttamisesta sekä ehdotusta asetukseksi yhteisön ja kolmansien maiden välisen huumausaineiden lähtöaineiden kaupan valvontaa koskevista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 111/2005 muuttamisesta, 18.1.2013, erityisesti s. 9–10, saatavana osoitteessa http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2013/13-01-18_Drug_precursors_EN.pdf

⁽⁵⁾ Huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan Wienissä 19 päivänä joulukuuta 1988 tehty Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus 1988, saatavana osoitteessa http://www.unodc.org/pdf/convention_1988_en.pdf

38. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen myös siihen, että sopimuksen 5 artiklan 2 kohdassa kielletään säilyttämästä tietoja pidempään kuin on tarpeellista, mutta suosittelee täsmentämään ainakin tietojen enimmäissäilytysajat.

39. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen sopimukseen sisällytettyihin sitoviin tietosuojaperiaatteisiin. Hän kuitenkin suosittelee täydentämään niitä seuraavasti:

- lisätään tekstiin "tietoturvaa" koskevat säännökset sekä "arkaluonteisten tietojen" käsittelyä koskevat erityisvaatimukset;
- täsmennetään joko itse sopimuksen tekstissä tai liitteessä menettelyt, joilla varmistetaan "läpinäkyvyyttä" ja "oikeutta päästä tietoihin, korjata tietoja, poistaa tietoja ja estää pääsy tietoihin" koskevien periaatteiden tehokas täytäntöönpano;
- periaatteeseen, joka koskee "tietojen siirtämistä edelleen", olisi lisättävä maininta siitä, että sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset eivät saa siirtää henkilötietoja muille kansallisille vastaanottajille, ellei vastaanottaja takaa riittävää tietosuojaa, eivätkä muihin kuin niihin tarkoituksiin, joita varten tiedot on alun perin lähetetty.
- "oikeussuojakeinojen" periaatteen tapauksessa olisi täsmennettävä, että muualla sopimuksessa eri asiayhteydessä käytetyllä "toimivaltaisten viranomaisten" käsitteellä viitataan tämän periaatteen yhteydessä nimenomaan henkilötietojen suojasta ja niiden käsittelyn valvonnasta vastaaviin toimivaltaisiin viranomaisiin;
- sopimuksessa tai ainakin sopimuspuolten välisessä kirjeenvaihdossa taikka sopimuksen liiteasiakirjoissa olisi mainittava asiasta vastaavat viranomaiset ja se, mitä muutoksenhakukeinoja on käytännössä saatavilla;
- kohdassa "läpinäkyvyyttä ja oikeutta päästä tietoihin koskevat poikkeukset" olisi täsmennettävä, että tapauksissa, joissa rekisteröidyille ei voida myöntää oikeutta päästä suoraan tietoihin, olisi järjestettävä epäsuora pääsy EU:n kansallisten tietosuojaviranomaisten välityksellä.

41. Lisäksi olisi täsmennettävä, että sopimuspuolten tietosuojavaltaviranomaisten on tarkasteltava yhdessä sopimuksen täytäntöönpanoa joko yhteisessä asiantuntijaseurantaryhmässä tai erillisenä menettelynä. Jollei asiasta vastaavan Venäjän valvontaviranomaisen riippumattomuutta näytetä toteen riittävällä tavalla, sopimuksessa olisi myös täsmennettävä, että EU:n kansalliset tietosuojaviranomaiset osallistuvat Venäjän viranomaisten valvontaan sopimuksen täytäntöönpanossa. Tarkastelun tuloksista olisi raportoitava Euroopan parlamentille ja neuvostolle, tarvittaessa täydellistä luottamuksellisuutta noudattaen.

42. Tietosuojavaltuutettu suosittelee myös lisäämään sopimuksen 12 artiklaan lausekkeen, jonka mukaan kummallakin sopimuspuolella on oikeus keskeyttää sopimuksen soveltaminen tai irtisanoa sopimus, jos toinen sopimuspuoli laiminlyö sopimuksessa määrättyjä velvoitteitaan, tietosuojaperiaatteiden noudattamista koskevat veloitteet mukaan luettuina.

Tehty Brysselissä 23 päivänä huhtikuuta 2013.

Giovanni BUTTARELLI
Euroopan apulaistietosuojavaltuutettu

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee komission tiedonantoa Euroopan parlamentille ja neuvostolle ”Lainvalvontayhteistyön vahvistaminen EU:ssa: eurooppalainen tiedonvaihtomalli (EIXM)”

(Koko lausunto on luettavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivustolla <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/08)

1. Johdanto

1.1 Euroopan tietosuojavaltuutetun kuuleminen

1. Komissio hyväksyi 7 päivänä joulukuuta 2012 tiedonannon ”Lainvalvontayhteistyön vahvistaminen EU:ssa: eurooppalainen tiedonvaihtomalli (EIXM)” (jäljempänä ’tiedonanto’).⁽¹⁾ Samana päivänä komissio hyväksyi kertomuksen rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi 23 päivänä kesäkuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/615/YOS (jäljempänä ’Prümin päätös’)⁽²⁾ täytäntöönpanosta. Lausunnossa ei oteta erikseen kantaa tähän kertomukseen; se mainitaan tässä ainoastaan asiayhteyden selvittämiseksi.

2. Ennen tiedonannon hyväksymistä tietosuojavaltuutetulla oli tilaisuus esittää siitä epävirallisia huomautuksia. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siihen, että joitakin hänen huomautuksiaan on otettu huomioon tiedonannossa.

1.2 Tiedonannon tausta ja tavoitteet

3. Tukholman ohjelman⁽³⁾ tavoitteena on auttaa vastaamaan tuleviin haasteisiin ja lujittaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta toimilla, jotka keskittyvät kansalaisten etuihin ja tarpeisiin. Siinä vahvistetaan EU:n ensisijaiset tavoitteet oikeus- ja sisäasioiden alalla vuosina 2010–2014 ja määritellään lainsäädännön ja operatiivisen toiminnan suunnittelun strategiset suuntaviivat vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä ’SEUT-sopimus’)⁽⁴⁾ 68 artiklan mukaisesti.

4. Tukholman ohjelmassa todetaan erityisesti, että EU:n sisäistä turvallisuutta koskevien tietojen hallintaa ja vaihtoa kehitettäessä on noudatettava johdonmukaisuutta ja yhdentämistä, ja kehoitetaan neuvostoa ja komissiota panemaan täytäntöön EU:n sisäisen turvallisuuden tiedonhallintastrategia, johon kuuluu vahva tietosuojajärjestelmä. Tässä yhteydessä Tukholman ohjelmassa kehoitetaan komissiota myös arvioimaan tarvetta kehittää eurooppalainen tietojenvaihtomalli (EIXM), joka perustuisi EU:n nykyisten tietojenvaihtovälineiden arviointiin. Arvioinneilla olisi määritettävä, toimivatko välineet alun perin aiotulla tavalla ja vastaavatko ne tiedonhallintastrategian tavoitteita⁽⁵⁾.

5. Osana Tukholman ohjelman seurantaan komissio julkaisi heinäkuussa 2010 tiedonannon⁽⁶⁾ (jäljempänä ’vuoden 2010 tiedonanto’), jossa esitetään perusteellinen katsaus sellaisiin EU:n tasolla toteutettuihin, keskenäisiin tai suunnitteilla oleviin toimenpiteisiin, joilla säännellään henkilötietojen keräämistä, tallentamista ja vaihtamista valtioiden rajojen yli lainvalvontaa tai muuttoliikkeen hallintaa varten.

6. Nyt tarkasteltavassa tiedonannossa vastataan Tukholman ohjelman kehotukseen arvioimalla vuoden 2010 tiedonannon pohjalta, kuinka hyvin EU:n rajat ylittävä tietojenvaihto toimii käytännössä, ja suositellaan siihen mahdollisia parannuksia.

3. Päätelmät

37. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siihen, että tiedonannossa kiinnitetään yleisesti huomiota tietosuojaan painottamalla tarvetta varmistaa korkea tiedon laatu, tietoturva ja tietosuoja sekä muistuttamalla, että tietosuoja, tietoturvaa ja tietojen laatua sekä välineiden käyttötarkoitusta koskevia sääntöjä on noudatettava riippumatta siitä, mitä välineitä tietojenvaihdossa käytetään ja missä järjestyksessä.

⁽¹⁾ COM(2012) 735 final.

⁽²⁾ COM(2012) 732 final.

⁽³⁾ Tukholman ohjelma – Avoin ja turvallinen Eurooppa kansalaisia ja heidän suojeluaan varten, neuvoston asiakirja 5731/10, 3.3.2010.

⁽⁴⁾ Sopimus Euroopan unionin toiminnasta, (EUVL C 83, 30.3.2010, s. 47).

⁽⁵⁾ Tukholman ohjelma – Avoin ja turvallinen Eurooppa kansalaisia ja heidän suojeluaan varten, neuvoston asiakirja 5731/10, 3.3.2010, 4.2.2 kohta.

⁽⁶⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – ”Katsaus tiedonhallintaan vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella”, KOM(2010) 385 lopullinen, 20.7.2010.

38. Lisäksi tietosuojavaltuutettu

- on tyytyväinen tiedonannossa esitettyyn päätelmään, jonka mukaan tällä hetkellä ei tarvita uusia EU-tason lainvalvontatietokantoja tai tiedonvaihtovälineitä;
- korostaa, että oikeus- ja sisäasioiden alan välineistä ja aloitteista tarvitaan perusteellinen arviointi, jonka tulosten pitäisi johtaa kokonaisvaltaisen, yhdenmetytyn ja jäsenmetytyn tiedon ja tietojenvaihdon hallintapolitiikan laatimiseen EU:lle, ja kehottaa komissiota jatkamaan muiden olemassa olevien välineiden arviointia;
- kehottaa komissiota pohtimaan (i) tietosuojaperiaatteiden tehokkuutta tekniikan kehityksen, laaja-alaisten tietoteknisten järjestelmien muutosten ja alun perin muihin kuin tarkoituksiin rikostentorjuntaan kerättyjen tietojen yleistyvän käytön valossa sekä arvioimaan, (ii) onko nykyinen pyrkimys muidenkin kuin epäiltyjen henkilöiden laajaan, järjestelmälliseen ja oma-aloitteiseen seurantaan tehokasta yleisen turvallisuuden kannalta ja onko siitä todellisuudessa hyötyä rikosten torjunnassa; näiden arviointien pitäisi johtaa kokonaisvaltaisen, yhdenmetytyn ja jäsenmetytyn tiedon ja tietojenvaihdon hallintapolitiikan laatimiseen EU:lle tällä alalla;
- korostaa, etteivät direktiiviehdotuksesta parhaillaan käytävät keskustelut saa estää komissiota kartoittamasta tietosuojaongelmia ja -riskejä ja tietosuojaan mahdollisesti tarvittavia parannuksia nykyisen lainsäädännön pohjalta, ja suosittelee hyödyntämään näitä keskusteluja erityisesti siinä vaiheessa, kun suunnitellaan epäiltyjä ja ei-epäiltyjä koskevien tietojen käsittelyn eriyttämistä eurooppalaisen tiedonvaihtomallin (EIXM) edelleen kehittämiseksi;
- on täysin samaa mieltä siitä, että nykyisten välineiden tietosuojasäännöt on tarpeen tarkistaa sen arvioimiseksi, pitääkö ne mukauttaa ehdotetun direktiivin kanssa, ja kehottaa komissiota ryhtymään tarvittaviin toimiin;
- kannustaa komissiota jatkamaan nykyisten välineiden arviointia niiden täytäntöönpanon aikana ja sen jälkeen;
- suosittelee, että neuvostolta pyydettyssä kanavien valintaa koskevassa ohjeistuksessa otettaisiin huomioon valintojen vaikutukset käyttötarkoituksen rajoittamiseen ja vastuunjakoon;
- kehottaa komissiota perustelevaan selkeämmin, miksi oletuskanavaksi on valittu SIENA-välinettä hyödyntävä Europol-kanava, ja arvioimaan, onko tämä valinta sisäänrakennetun yksityisyyden suojan periaatteen mukainen;
- panee tyytyväisenä merkille, että tiedonannossa muistutetaan tietojenvaihdon ja saatujen tietojen hyödyntämisen olevan tosiasiallisesti mahdollista vain siinä tapauksessa, että laki sen sallii, mikä edellyttää myös tietosuojasääntöjen noudattamista, ja kehottaa komissiota laatimaan keskitetyille asiointipisteille (KAP) yhdenmukaiset säännöt sen varmistamiseksi, että kaikissa jäsenvaltioissa sovelletaan samanlaisia vaatimuksia ja turvataan tehokkaasti yksityisyyden suoja;
- suosittelee sisällyttämään komission suunnittelemaan lainvalvontaviranomaisten koulutusjärjestelmään ja jäsenvaltioiden järjestettäväksi aiottuihin koulutuksiin tietoturva ja tietosuoja koskevia koulutuksia.

Tehty Brysselissä 29 päivänä huhtikuuta 2013.

Peter HUSTINX
Euroopan tietosuojavaltuutettu

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee komission muutettua ehdotusta direktiiviksi ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden hintojen sääntelytoimenpiteiden avoimuudesta ja kyseisten lääkkeiden sisällyttämisestä yleisen sairausvakuutuksen korvausjärjestelmien piiriin

(Koko lausunto on luettavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivustolla <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/09)

1. Johdanto

1.1 Tietosuojavaltuutetun lausunto

1. Komissio hyväksyi 18 päivänä maaliskuuta 2013 muutetun ehdotuksen direktiiviksi ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden hintojen sääntelytoimenpiteiden avoimuudesta ja kyseisten lääkkeiden sisällyttämisestä yleisen sairausvakuutuksen korvausjärjestelmien piiriin (jäljempänä 'ehdotus') ⁽¹⁾. Ehdotus toimitettiin 19 päivänä maaliskuuta 2013 Euroopan tietosuojavaltuutetulle lausuntoa varten.

2. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siihen, että komissio on pyytänyt häneltä lausuntoa ja että ehdotuksen johdanto-osaan on lisätty viittaus tähän lausuntoon. Tietosuojavaltuutettu pitää kuitenkin valittavana, ettei lausuntoa pyydetty ehdotuksen valmisteluvaiheessa tai viimeistään sen jälkeen, kun alkupeäinen ehdotus hyväksyttiin 1 päivänä maaliskuuta 2012 ⁽²⁾.

1.2 Ehdotuksen tavoitteet ja soveltamisala

3. Direktiiviehdotuksen perusteluissa todetaan, että jäsenvaltioilla on vastuu terveydenhuoltojärjestelmiensä järjestämisestä ja terveyspalvelujen ja sairaanhoidon tarjoamisesta, niille osoitettujen resurssien myöntäminen mukaan luettuna. Kukin jäsenvaltio voi näissä puitteissa toteuttaa toimenpiteitä, joilla hallitaan lääkkeiden kulutusta, säännellään niiden hintoja tai vahvistetaan niiden julkisen rahoituksen edellytykset. Näin ollen jäsenvaltiot voivat edellyttää lisävaatimuksia lääkkeeltä, joille on EU:n lainsäädännön mukaisesti myönnetty myyntilupa lääkkeen laadun, turvallisuuden ja tehon perusteella, ennen kuin kyseinen lääke voidaan saattaa markkinoille tai toimittaa potilaille yleisen sairausvakuutuksen lääkekorvausjärjestelmän puitteissa.

4. Komissio selittää, että direktiivin 89/105/ETY ⁽³⁾ tarkoituksena oli antaa markkinatoimijoille mahdollisuus varmentaa, etteivät lääkkeiden hinnoittelua ja korvauksia sääntelevät kansalliset toimenpiteet ole ristiriidassa tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatteen kanssa. Tätä tarkoitusta varten direktiivissä 89/105/ETY vahvistetaan menettelyä koskevia vaatimuksia, joilla varmistetaan jäsenvaltioiden käyttöön ottamien hinnoittelu- ja korvausmenettelyjen avoimuus. Direktiivin hyväksymisen jälkeen markkinat ovat kuitenkin perusteellisesti muuttuneet, mistä voidaan mainita esimerkkeinä olemassa olevista lääkkeistä geneeristen lääkkeiden ansiosta saatavat edullisemmat versiot sekä yhä innovatiivisempien (tosin usein myös kalliiden) tutkimukseen perustuvien lääkkeiden kehittäminen. Samaan aikaan julkisten lääkemenojen jatkuva kasvu viime vuosikymmeninä on saanut jäsenvaltiot luomaan monimutkaisempia ja innovatiivisempia lääkkeiden hinnoittelu- ja korvausjärjestelmiä.

5. Komissio hyväksyi 1 päivänä maaliskuuta 2012 ehdotuksen direktiiviksi direktiivin 89/105/ETY kumoamisesta. Komissio toteaa, että neuvottelut neuvoston lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden työryhmässä osoittautuivat vaikeiksi, sillä asiakokonaisuus on poliittisesti herkkä.

6. Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa ensimmäisessä käsittelyssä 6 päivänä helmikuuta 2013. Täysistunnossa toimitetun äänestyksen tuloksen perusteella ja ottaen huomioon jäsenvaltioiden neuvostossa ilmaisemat kannat komissio päätti muuttaa ehdotustaan hyväksymällä nyt ehdotetun direktiivin ja pyytää siitä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausuntoa.

⁽¹⁾ COM(2013) 168 final/2.

⁽²⁾ COM(2012) 84 final.

⁽³⁾ Neuvoston direktiivi 89/105/ETY, annettu 21 päivänä joulukuuta 1988, ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden hintojen sääntelytoimenpiteiden avoimuudesta ja niiden soveltamisesta kansallisissa sairausvakuutusjärjestelmissä (EYVL L 40, 11.2.1989, s. 8).

1.3 Lausunnon tavoite

7. Lausunnossa keskitytään seuraaviin henkilötietojen suojaan liittyviin direktiiviehdotuksen kohtiin: tietosuojalainsäädännön sovellettavuus, asiantuntijoiden ja tiettyjen elinten jäsenten henkilötietojen julkistaminen, mahdollinen julkisiin myyntilupatietoihin sisältyvien potilaiden terveystietojen käsittely sekä mahdollisuus perustaa tietokantoja EU:n tai jäsenvaltioiden tasolla.

3. Päätelmät

Tietosuojavaluuttettu suosittelee seuraavaa:

- lisätään direktiiviehdotuksen aineelliseen artiklaan viittaus sovellettavaan tietosuojalainsäädäntöön. Tällaisessa viittauksessa olisi säädettävä, että ehdotetun direktiivin puitteissa tehtävään henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan lähtökohtaisesti direktiiviä 95/46/EY ja asetusta (EY) N:o 45/2001. Lisäksi tietosuojavaluuttettu ehdottaa, että viittauksessa direktiiviin 95/46/EY täsmennettäisiin, että henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan direktiivin 95/46/EY täytäntöön panemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä;
- arvioidaan, onko direktiiviehdotuksen 16 artiklassa ehdotettu asiantuntijoiden, päätöksentekielinten jäsenten ja oikeussuojajamenettelyistä vastaavien elinten jäsenten nimien ja sidonnaisuuksien pakollista julkistamista koskeva järjestelmä välttämätön, ja selvitetään, ylittääkö julkistamisvelvollisuus sen, mikä on tarpeen tavoitteena olevan yleisen edun saavuttamiseksi, ja voidaanko sama tavoite saavuttaa vähemmän rajoittavilla keinoilla. Tämän oikeasuhteisuuden arvioinnin tulosten perusteella julkaisuvelvoitteen tueksi olisi joka tapauksessa säädettävä riittävästä suojaotimesta, jotta taataan asianomaisten henkilöiden vastustusoikeus, tietojen turvallisuus/virheettömyys ja niiden poistaminen asianmukaisen määräajan jälkeen;
- lisätään direktiiviehdotuksen 13 artiklaan myyntilupatietojen saantiin liittyvä viittaus direktiivin 95/46/EY 8 artiklaan, jos myyntilupatietojen yhteydessä on tarkoitus käsitellä terveyteen liittyviä henkilötietoja, ja sisällytetään direktiiviehdotukseen säännös, jossa määritellään selvästi, missä tilanteissa ja millä edellytyksillä potilaiden terveystietoja sisältäviä tietoja käsitellään;
- sisällytetään direktiiviehdotuksen 13 artiklaan vaatimus, jonka mukaan kaikki myyntilupatietoihin sisältyvät potilastiedot on tehtävä täysin anonyymeiksi ennen tietojen toimittamista toimivaltaiselle viranomaiselle, joka käsittelee niitä hinnoittelu- ja korvauspäätösten tekemiseksi;
- laaditaan arviointi direktiiviehdotuksen tietosuojavaikutuksista ennen ryhtymistä valmistelemaan uuden tietokannan perustamista.

Tehty Brysselissä 30 päivänä toukokuuta 2013.

Giovanni BUTTARELLI
Euroopan apulaistietosuojavaluuttettu

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee komission ja Euroopan unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteistä tiedonantoa ”Euroopan unionin kyberturvallisuusstrategia: avoin, turvallinen ja vakaa verkkoympäristö” sekä komission ehdotusta direktiiviksi toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietoturvan varmistamiseksi koko unionissa

(Koko lausunto on luettavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivustolla <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/10)

1. Johdanto

1.1 Euroopan tietosuojavaltuutetun kuuleminen

1. Komissio ja Euroopan unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja hyväksyivät 7 päivänä helmikuuta 2013 Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle laatimansa yhteisen tiedonannon ”Euroopan unionin kyberturvallisuusstrategia: avoin, turvallinen ja vakaa verkkoympäristö”⁽¹⁾ (jäljempänä ’yhteinen tiedonanto’, ’kyberturvallisuusstrategia’ tai ’strategia’).

2. Komissio hyväksyi samana päivänä ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietoturvan varmistamiseksi koko unionissa⁽²⁾ (jäljempänä ’direktiiviehdotus’ tai ’ehdotus’). Ehdotus toimitettiin 7 päivänä helmikuuta 2013 Euroopan tietosuojavaltuutetulle lausuntoa varten.

3. Tietosuojavaltuutetulla oli mahdollisuus esittää komissiolle epävirallisia huomautuksia ennen yhteisen tiedonannon ja ehdotuksen hyväksymistä. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siihen, että joitakin hänen huomautuksistaan on otettu huomioon yhteisessä tiedonannossa ja ehdotuksessa.

4. Päätelmät

74. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siihen, että komissio ja EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ovat laatineet kattavan kyberturvallisuusstrategian ja täydentäneet sitä direktiiviehdotuksella, jossa säädetään toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietoturvan varmistamiseksi koko EU:ssa. Strategia täydentää EU:ssa jo toteutettuja verkko- ja tietoturvapoliittisia toimenpiteitä.

75. Tietosuojavaltuutettu suhtautuu myönteisesti myös siihen, ettei strategiassa tyydytä turvallisuuden ja yksityisyyden perinteiseen vastakkainasetteluun vaan tunnustetaan nimenomaisesti, että yksityisyyden suoja ja tietosuoja ovat keskeisiä periaatteita, joiden tulisi ohjata kyberturvallisuuspolitiikkaa EU:ssa ja kansainvälisesti. Tietosuojavaltuutettu huomauttaa, että kyberturvallisuusstrategia ja ehdotettu verkko- ja tietoturvadirektiivi voivat osaltaan auttaa merkittävästi varmistamaan yksityisyyden suojan ja tietosuojan verkkoympäristössä. Samanaikaisesti on kuitenkin huolehdittava siitä, etteivät ne johda toimenpiteisiin, joilla yksityisyyden suoja ja tietosuoja vaarannetaan lainvastaisesti.

76. Tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen myös siihen, että tietosuoja mainitaan useissa strategian kohdissa ja että se on huomioitu myös verkko- ja tietoturvaan koskevassa direktiiviehdotuksessa. Tietosuojavaltuutettu pitää kuitenkin valitettavana, ettei strategiassa ja ehdotuksessa tuoda selkeämmin esille, kuinka voimassa oleva ja tuleva tietosuojalainsäädäntö parantaa turvallisuutta, eikä myöskään kaikilta osin varmisteta, että direktiiviehdotuksesta tai strategian muista osista johtuvat velvoitteet täydentävät nykyisiä tietosuojavelvoitteita ilman päällekkäisyyksiä tai ristiriitaisuuksia.

77. Lisäksi tietosuojavaltuutettu huomauttaa, ettei kyberturvallisuusstrategian lähestymistapa kyberturvallisuuteen ole riittävän kattava ja kokonaisvaltainen, koska siinä ei ole punnittu eikä otettu kaikilta osin huomioon komission muita aloitteita ja käynnissä olevia lainsäädäntömenettelyjä, kuten tietosuojauudistusta ja sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista annettua asetusehdotusta, ja että strategia voi siten pahentaa entisestään nykyistä hajanaista ja lokeroitunutta lähestymistapaa.

⁽¹⁾ JOIN(2013) 1 final.

⁽²⁾ COM(2013) 48 final.

Tietosuojavaltuutettu huomauttaa myös, ettei verkko- ja tietoturva koskeva direktiiviehdotus vielä sellaisenaan mahdollista kokonaisvaltaista lähestymistapaa turvallisuuteen EU:ssa ja että nykyisessä tietosuojalainsäädännössä säädetty velvoite on todennäköisesti kokonaisvaltaisin EU:n lainsäädännössä tähän mennessä asetettu verkko- ja turvallisuusvelvoite.

78. Edelleen tietosuojavaltuutettu pitää valitettavana sitä, ettei strategiassa ja ehdotuksessa ole otettu asianmukaisesti huomioon tietosuojaviranomaisten merkittävää roolia turvallisuusvelvoitteiden täytäntöönpanossa ja soveltamisen valvonnassa sekä kyberturvallisuuden parantamisessa.

79. Kyberturvallisuusstrategian osalta tietosuojavaltuutettu korostaa seuraavaa:

- ”Verkon vakauden”, ”verkkorikollisuuden” ja ”verkkopuolustuksen” käsitteiden selkeä määrittely on erityisen tärkeää, koska näillä käsitteillä perustellaan tiettyjä erityistoimenpiteitä, jotka voivat johtaa perusoikeuksien, kuten yksityisyyden suojan ja tietosuojan loukkauksiin. Strategiassa ja tietoverkkorikollisuutta koskevassa yleissopimuksessa annettu verkkorikoksen määritelmä on kuitenkin hyvin yleinen. Verkkorikoksesta olisi suotavaa käyttää mahdollisimman selkeää ja pikemminkin *rajoitettavaa* kuin liian väljää määritelmää;
- Tietosuojalainsäädäntöä olisi sovellettava kaikkiin strategiaan sisältyviin toimenpiteisiin, joihin liittyy henkilötietojen käsittelyä. Vaikka tietosuojalainsäädäntöä ei mainitakaan nimenomaisesti verkkorikollisuutta ja verkkopuolustusta käsittelevissä strategian kohdissa, tietosuojavaltuutettu korostaa, että monet näillä aloilla suunnitelluista toimita edellyttävät henkilötietojen käsittelyä ja kuuluvat siten sovellettavan tietosuojalainsäädännön soveltamisalaan. Tietosuojavaltuutettu panee myös merkille, että useat näistä toimita muodostuvat koordinoitijärjestelyistä, jotka edellyttävät asianmukaisten tietosuojatakeiden sisällyttämistä henkilötietojen vaihtoa koskeviin yksityiskohtaisiin sääntöihin;
- Tietosuojaviranomaisilla on keskeinen osuus kyberturvallisuuden varmistamisessa. Tietosuojaviranomaiset ovat yksityisyyden suojan ja tietosuojan valvojia, jotka osallistuvat aktiivisesti henkilötietojen suojaamiseen sekä verkossa että sen ulkopuolella. Valvontaeliminä näiden viranomaisten olisi voitava osallistua asianmukaisesti henkilötietojen käsittelyyn liittyviin täytäntöönpanotoimiin (esim. bottiverkkojen ja haittaohjelmien torjuntaa koskevan EU:n pilottihankkeen käynnistäminen). Muiden kyberturvallisuusalan toimijoiden olisi tehtävä viranomaisten kanssa yhteistyötä näiden tehtävien hoitamisessa esimerkiksi vaihtamalla parhaita käytäntöjä ja toteuttamalla toimia yleisen tietoisuuden lisäämiseksi. Tietosuojavaltuutetun ja kansallisten tietosuojaviranomaisten olisi myös voitava osallistua asianmukaisesti vuonna 2014 pidettävään korkean tason konferenssiin, jossa arvioidaan strategian täytäntöönpanon edistymistä.

80. Ehdotetun verkko- ja tietoturvadirektiivin osalta tietosuojavaltuutettu suosittelee lainsäätäjille seuraavaa:

- parannetaan ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvien markkinatoimijoiden määritelmän selkeyttä ja varmuutta 3 artiklan 8 kohdassa ja laaditaan kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät sisältävä tyhjentävä luettelo täysin yhdenmukaisen ja yhdennetyn lähestymistavan soveltamiseksi turvallisuuteen EU:ssa;
- täsmennetään 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa, että direktiiviehdotusta sovelletaan kaikkiin EU:n toimielimiin ja elimiin, ja lisätään ehdotuksen 1 artiklan 5 kohtaan viittaus asetukseen (EY) N:o 45/2001;
- korostetaan ehdotuksen laaja-alaisuutta turvallisuuden alalla säätämällä nimenomaisesti 1 artiklassa, että sitä sovelletaan sanotun kuitenkin rajoittamatta voimassa olevien tai tulevien yksityiskohtaisten alakohtaisten sääntöjen (esim. elektronista tunnistamista koskevassa asetusehdotuksessa annettujen luottamuspalvelujen tarjoajia koskevat säännöt) soveltamista;
- lisätään ehdotukseen johdanto-osaan uusi kappale, jossa selitetään, että sisäänrakennetun ja oletusarvoisen yksityisyyden suojan periaatteita on sovellettava jo ehdotuksessa tarkoitettujen järjestelmien suunnittelun varhaisessa vaiheessa ja järjestelmiin sisältyvien prosessien, menettelyjen, organisaatioiden, teknologioiden ja infrastruktuurien koko elinkaaren ajan tulevan tietosuoja-asetuksen mukaisesti;

- täsmennetään 3 artiklan 1 kohdassa esitettyä ”verkko- ja tietojärjestelmän” määritelmää ja 3 artiklan 4 kohdassa esitettyä ”turvapoikkeaman” määritelmää ja korvataan 5 artiklan 2 kohdassa säädetty velvollisuus laatia ”riskinhallintasuunnitelma” velvollisuudella ”toteuttaa riskinhallintajärjestelmä ja ylläpitää sitä”;
- täsmennetään 1 artiklan 6 kohdassa, että henkilötietojen käsittely voidaan hyväksyä ainoastaan direktiivin 95/46/EY 7 artiklan e kohdan nojalla edellyttäen, että se on välttämätöntä yleiseen etuun liittyvien ehdotetun direktiivin tavoitteiden kannalta. On kuitenkin varmistettava, että välttämättömyyden ja oikeasuhteisuuden periaatteita noudatetaan asianmukaisella tavalla, jotta tässä yhteydessä käsiteltäisiin ainoastaan tietoja, jotka ovat ehdottoman tarpeellisia käsittelyn tarkoituksen kannalta;
- määritellään 14 artiklassa, missä tilanteissa turvapoikkeamista ilmoittamista edellytetään, määritetään ilmoituksen muoto ja sisältö ja täsmennetään, minkä tyyppiset henkilötiedot olisi ilmoitettava ja sisältyykö ilmoitukseen ja siihen liittyviin asiakirjoihin itse turvapoikkeamaan liittyviä henkilötietoja (kuten IP-osoitteita) ja missä määrin. Lisäksi olisi huomioitava, että henkilötietojen keruu ja käsittely turvapoikkeamien yhteydessä olisi sallittava verkko- ja tietoturvasta vastaaville toimivaltaisille viranomaisille vain, jos se on ehdottoman tarpeellista. Ehdotuksessa olisi myös säädettävä asianmukaiset takeet, joilla turvataan verkko- ja tietoturvasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten käsittelemien tietojen asianmukainen suoja;
- täsmennetään 14 artiklassa, ettei 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu velvollisuus ilmoittaa turvapoikkeamista saa rajoittaa sovellettavassa tietosuojalainsäädännössä asetettuja henkilötietojen tietoturvaloukkauksista ilmoittamista koskevia velvoitteita. Ehdotuksessa olisi säädettävä pääkohdittain verkko- ja tietoturvasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten ja tietosuojaviranomaisten välisestä yhteistyömenettelystä tapauksissa, joissa turvapoikkeamaan liittyy henkilötietojen tietoturvaloukkaus;
- muutetaan 14 artiklan 8 kohtaa niin, että mikroyritysten sulkeminen ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle ei koske toimijoita, joilla on ratkaiseva osuus tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisessa, esimerkiksi niiden käsittelemien tietojen luonteen perusteella (esim. biometriset tiedot tai arkaluonteiset tiedot);
- lisätään ehdotukseen säännökset, joita sovelletaan henkilötietojen vaihtoon verkko- ja tietoturvasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten ja muiden vastaanottajien välillä sen varmistamiseksi, että i) henkilötietoja luovutetaan ainoastaan sellaisille vastaanottajille, joiden on välttämättä käsiteltävä tietoja voidakseen suorittaa tehtävänsä asianmukaisen oikeusperustan nojalla ja että ii) käsittely rajoittuu ainoastaan tietoihin, jotka ovat välttämättömiä näiden tehtävien suorittamiseksi. Lisäksi olisi pohdittava, kuinka tiedonjakoverkkoon tietoja toimittavat toimijat voivat varmistaa, että käyttötarkoituksen rajoittamisen periaatetta noudatetaan;
- määritellään tarkemmin säilytysajat direktiiviehdotuksessa mainittuihin tarkoituksiin kerätyille henkilötiedoille ja erityisesti verkko- ja tietoturvasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten hallussa oleville ja yhteistyöverkoston suojatussa infrastruktuurissa säilytettäville tiedoille;
- muistutetaan verkko- ja tietoturvasta vastaavia toimivaltaisia viranomaisia niiden velvollisuudesta tiedottaa rekisteröidyille asianmukaisesti heidän henkilötietojensa käsittelystä esimerkiksi julkaisemalla tietosuojalauseke verkkosivustolla;
- lisätään ehdotukseen säännös turvallisuustasosta, jota verkko- ja tietoturvasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten on ylläpidettävä kerätessään, käsitellessään ja vaihtaessaan tietoja. Säännökseen on sisällytettävä nimenomainen viittaus direktiivin 95/46/EY 17 artiklassa tarkoitettuihin turvallisuusvaatimuksiin, joita verkko- ja tietoturvasta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava henkilötietojen suojan varmistamiseksi;
- täsmennetään 9 artiklan 2 kohdassa, että jäsenvaltioiden osallistumiselle suojattuun tiedonjakojärjestelmään on asetettava kriteerit, joilla varmistetaan, että kaikki osallistujat takaavat suojatun tiedonjakojärjestelmän korkean tason turvallisuuden ja sietokyvyn käsittelyn kaikissa vaiheissa. Kriteereihin olisi sisällytettävä asianmukaiset toimenpiteet käsittelyn luottamuksellisuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi direktiivin 95/46/EY 16 ja 17 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 21 ja 22 artiklan mukaisesti. Lisäksi olisi säädettävä nimenomaisesti, että nämä kriteerit sitovat komissiota sen osallistuessa rekisterinpitäjänä suojattuun tiedonjakojärjestelmään;

- Lisätään 9 artiklaan kuvaus komission ja jäsenvaltioiden tehtävistä ja vastuista suojatun tiedonjakojärjestelmän perustamisessa, toiminnassa ja ylläpidossa, ja edellytetään, että järjestelmä on suunniteltava sisäänrakennetun ja oletusarvoisen yksityisyyden suojan ja sisäänrakennetun turvallisuuden periaatteiden mukaisesti; ja
- Lisätään 13 kohtaan säännös, jonka mukaan henkilötietojen siirroissa EU:n ulkopuolisissa maissa sijaitseville vastaanottajille on noudatettava direktiivin 95/46/EY 25 ja 26 artiklaa ja asetuksen (EY) N:o 45/2001 9 artiklaa.

Tehty Brysselissä 14 päivänä kesäkuuta 2013.

Peter HUSTINX
Euroopan tietosuojavaltuutettu

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä (uudelleenlaadittu teksti) ja ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 207/2009 muuttamisesta

(Koko lausunto on luettavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivustolla <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/11)

1. Johdanto

1.1 Euroopan tietosuojavaltuutetun kuuleminen

1. Komissio hyväksyi 27 päivänä maaliskuuta 2013 kaksi tavaramerkkeihin liittyvää lainsäädäntöehdotusta: ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä (uudelleenlaadittu teksti) ⁽¹⁾ ja ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 207/2009 muuttamisesta ⁽²⁾ (jäljempänä yhdessä 'ehdotukset'). Ehdotukset toimitettiin samana päivänä tietosuojavaltuutetulle lausuntoa varten.

2. Tietosuojavaltuutettu panee merkille, että ehdotusten päätavoitteena on yhdenmukaistaa aineellisoikeudellisen tavaramerkkilainsäädännön keskeisiä säännöksiä ja yhtenäistää menettelysääntöjä EU:ssa. Vaikka ehdotuksilla ei ensi näkemältä näytä olevan järin merkittäviä tietosuojavaikutuksia, tietosuojavaltuutettu kuitenkin toteaa, että kummallakin säädöksellä otetaan käyttöön joitakin käsittelytoimia, jotka saattavat osaltaan vaikuttaa yksityisyyden ja henkilötietojen suojaan. Tietosuojavaltuutettu pitää valitettavana, ettei häntä kuultu epävirallisesti ennen ehdotusten hyväksymistä.

3. Tietosuojavaltuutettu haluaa asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti tarkastella joitakin ehdotuksissa esille tulleita erityisiä tietosuojaongelmia. Tietosuojavaltuutettu suosittelee, että ehdotusten johdanto-osaan lisätään viittaus tähän lausuntoon.

1.2 Taustaa

4. Ehdotetulla direktiivillä pyritään yhdenmukaistamaan EU:n aineellisoikeudellisen tavaramerkkilainsäädännön keskeiset säännökset (muun muassa täsmentämällä tavaramerkkiin kuuluvia oikeuksia ja yhteisömerkkeihin sovellettavia sääntöjä) sekä yhtenäistämään esimerkiksi rekisteröintiin ja maksuihin liittyviä menettelysääntöjä sekä väite-, menettämisen- ja mitätöintivaatimusmenettelyjä. Ehdotukseen sisältyy myös säännöksiä hallinnollisen yhteistyön edistämiseksi jäsenvaltioiden teollisoikeuksien keskusvirastojen kesken ja EU:n tavaramerkkiviraston kanssa (52 ja 53 artikla).

5. Ehdotetulla asetuksella muutetaan yhteisön tavaramerkkeihin sovellettavaa nykyistä oikeudellista kehystä, josta säädetään asetuksessa (EY) N:o 207/2009. Sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (tavamerkit ja mallit) (OHIM) nimeksi muutetaan Euroopan unionin tavaramerki- ja mallivirasto (jäljempänä 'EU:n tavaramerkkivirasto'). Ehdotuksessa selkeytetään eurooppalaiseen tavaramerkkiin sovellettavia aineellisen ja menettelyoikeudellisia sääntöjä. Siinä säädetään myös EU:n tavaramerkkivirastoon perustettavasta eurooppalaisesta rekisteristä ja sähköisestä tietokannasta (87 artikla). Lisäksi siinä täsmennetään EU:n tavaramerkkiviraston roolia ja tehtäviä erityisesti sen ja EU:n teollisoikeuksien keskusvirastojen välisessä yhteistyössä (123 artikla).

3. Päätelmät

27. Vaikka ehdotukset koskevat aineellisen tavaramerkkilainsäädännön yhdenmukaistamista ja menettelysääntöjen lähentämistä EU:ssa ja vaikka niihin ei ensi näkemältä näytä liittyvän merkittäviä tietosuojavaikutuksia, niillä otetaan kuitenkin käyttöön joitakin henkilötietojen käsittelytoimia, jotka saattavat osaltaan vaikuttaa yksityisyyden ja henkilötietojen suojaan.

28. Tietosuojavaltuutettu korostaa, että kaikessa henkilötietojen keruussa ja käsittelyssä, jota jäsenvaltioiden teollisoikeuksien keskusvirastot ja EU:n tavaramerkkivirasto suorittavat tehtäviensä hoitamisen yhteydessä, on noudatettava sovellettavaa tietosuojalainsäädäntöä, erityisesti direktiivin 95/46/EY kansallisia täytäntöönpanosäännöksiä ja asetusta (EY) N:o 45/2001.

⁽¹⁾ COM(2013) 162 final.

⁽²⁾ COM(2013) 161 final.

29. Direktiiviehdotuksen osalta tietosuojavaltuutettu suosittelee seuraavaa:
- lisätään ehdotukseen aineellisoikeudellinen säännös, jossa korostetaan, että kaikessa kansallisten teollisoikeusvirastojen suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä on tarpeen noudattaa sovellettavaa tietosuojalainsäädäntöä, erityisesti direktiivin 95/46/EY kansallisia täytäntöönpanosäännöksiä, ja sisällytetään ehdotuksen johdanto-osaan viittaus ehdotettuun yleiseen tietosuoja-asetukseen;
 - sisällytetään ehdotukseen aineellisoikeudellinen säännös, jossa korostetaan, että kaikessa EU:n tavaramerkkiviraston suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä, joka liittyy kansallisten viranomaisten ja viraston väliseen yhteistyöhön, on noudatettava asetuksessa (EY) N:o 45/2001 annettuja sääntöjä;
 - täsmennetään ehdotukseen sisällytettävällä aineellisoikeudellisella säännöksellä, käsitelläänkö 52 artiklassa ja johdanto-osan 37 kappaleessa tarkoitetuissa yhteisissä tai toisiinsa yhdistetyissä tietokannoissa ja portaaleissa henkilötietoja, ja määritellään käsittelyn laajuus ja tarkoitus ja etenkin se, käsitelläänkö henkilötietoja muihin kuin kunkin tietokannan ja portaalin alkuperäisiin tarkoituksiin, ja jos käsitellään, mikä on näiden muiden tarkoitusten oikeusperusta;
 - täsmennetään selvästi aineellisoikeudellisilla säännöksillä yhteisten tai toisiinsa yhdistettyjen tietokantojen ja portaalien välisessä tietojenvaihdossa noudatettavat menettelytavat erityisesti määrittämällä henkilötietojen sallitut vastaanottajat, vaihdettavien tietojen tyypit, tietojenvaihdon tarkoitus sekä tiedon säilytysajat kyseisissä tietoteknisissä järjestelmissä.
30. Asetusehdotuksen osalta tietosuojavaltuutettu suosittelee seuraavaa:
- annetaan yksityiskohtaiset säännöt henkilötietojen käsittelystä rekisterissä ja sähköisessä tietokannassa, ei kuitenkaan delegoiduilla säädöksillä, vaan itse ehdotukseen sisällytettävällä aineellisoikeudellisella säännöksellä;
 - lisätään ehdotukseen aineellisoikeudellinen säännös, jossa täsmennetään rekisterissä ja sähköisessä tietokannassa käsiteltävien henkilötietojen tyypit, käsittelyn tarkoitus, vastaanottajaryhmät, joilla on valtuudet käsitellä tietoja (ja mitä tietoja nämä voivat olla), tietojen säilytysajat sekä tiedonsaantioikeuden ja rekisteröityjen oikeuksien käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
 - täsmennetään 123 c artiklassa, käsitelläänkö EU:n tavaramerkkiviraston ja kansallisten virastojen välisessä tietojenvaihdossa henkilötietoja, ja jos käsitellään, mitä tietoja ne ovat. Lisäksi siinä olisi täsmennettävä, i) että henkilötietojen vaihdossa EU:n tavaramerkkiviraston ja kansallisten virastojen välillä on noudatettava sovellettavaa tietosuojalainsäädäntöä, EU:n tavaramerkkivirastossa suoritettavan käsittelyn osalta erityisesti asetusta (EY) N:o 45/2001 ja kansallisissa virastoissa suoritettavan käsittelyn osalta direktiiviä 95/46/EY, ii) tällaisen tietojenvaihdon tarkoitus ja etenkin se, käsitelläänkö henkilötietoja muihin kuin kunkin tietokannan ja portaalin alkuperäisiin tarkoituksiin, ja jos käsitellään, näiden muiden tarkoitusten oikeusperusta, ja iii) vaihdettavien tietojen tyypit, tietojen sallitut vastaanottajat sekä tietojen säilytysaika kyseisissä tietoteknisissä järjestelmissä;
 - arvioidaan, onko henkilötietojen julkistaminen tarpeellista ja oikeasuhteista julkaistaessa sähköisen tietokannan sisältämiä tietoja. Jos lainsäätäjien tarkoituksena on ollut sallia henkilötietojen julkistaminen tarkoin arvioituihin tarkoituksiin, tietosuojavaltuutettu suosittelee, että asetusehdotukseen sisällytetään tätä koskevat nimenomaiset säännökset. Ehdotukseen olisi lisättävä ainakin aineellisoikeudellinen säännös, jossa täsmennetään, mitä henkilötietoja voidaan julkistaa ja mihin tarkoituksiin;
 - täsmennetään aineellisoikeudellisella säännöksellä, sisältyykö yhteistyöjärjestelyihin tavaramerkeistä annettujen tuomioistuinten päätösten julkaiseminen. Jos näin on, kyseisessä aineellisoikeudellisessa säännöksessä olisi määritettävä, millä edellytyksillä tuomioistuinten päätöksiä voidaan julkaista. Tietosuojavaltuutettu suosittelee, että EU:n tavaramerkkivirasto ja/tai kansalliset teollisoikeuksien keskusvirastot julkaisisivat tuomioita internetissä vain, jos tuomioiden (ja niiden sisältämien henkilötietojen) indeksointi ulkoisilla Internetin hakuohjelmilla, on teknisesti estetty, tai että tässä yhteydessä ainakin harkittaisiin tuomioiden julkaisemista nimettömänä.

Tehty Brysselissä 11 päivänä heinäkuuta 2013.

Giovanni BUTTARELLI
Euroopan apulaistietosuojavaltuutettu

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee ehdotusta asetukseksi maahantulo- ja maastalähtöjärjestelmän (EES) perustamisesta sekä ehdotusta asetukseksi rekisteröityjen matkustajien ohjelman perustamisesta

(Koko lausunto on luettavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivuilla <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/12)

I Johdanto

I.1 Euroopan tietosuojavaltuutetun kuuleminen

1. Komissio hyväksyi 28 päivänä helmikuuta 2013 seuraavat ehdotukset (jäljempänä 'ehdotukset'):
 - Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maahantulo- ja maastalähtöjärjestelmän (EES) perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantulo- ja maastalähtötietojen rekisteröimiseksi (jäljempänä 'EES-ehdotus')⁽¹⁾;
 - Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rekisteröityjen matkustajien ohjelman perustamisesta (jäljempänä 'RTP-ehdotus')⁽²⁾;
 - Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 562/2006 muuttamisesta maahantulo- ja maastalähtöjärjestelmän (EES) ja rekisteröityjen matkustajien ohjelman (RTP) käytön osalta (jäljempänä 'muuttamisehdotus')⁽³⁾.
2. Ehdotukset toimitettiin samana päivänä Euroopan tietosuojavaltuutetulle lausuntoa varten. Euroopan tietosuojavaltuutetulle oli annettu tilaisuus esittää komissiolle epävirallisia huomautuksia ennen ehdotusten hyväksymistä.
3. Euroopan tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen siihen, että sekä EES-ehdotuksen että RTP-ehdotuksen johdanto-osaan on sisällytetty viittaus tietosuojavaltuutetun kuulemiseen.

I.2 Taustaa

4. Vuonna 2008 komission tiedonannossa "Euroopan unionin rajaturvallisuuteen liittyvien toimien valmistelu" ehdotettiin uusia välineitä Euroopan rajojen hallinnoimiseen tulevaisuudessa. Näitä olivat muun muassa maahantulo- ja maastalähtöjärjestelmä (jäljempänä 'EES') kolmansien maiden kansalaisten maahantulo- ja maastalähtötietojen sähköistä rekisteröintiä varten sekä rekisteröityjen matkustajien ohjelma vilpittömässä mielessä matkustavien henkilöiden rajanylitysten helpottamiseksi (jäljempänä RTP). Siinä harjittiin myös sähköisen matkustuslupajärjestelmän käyttöönottoa viisumivapauden piiriin kuuluvien kolmansien maiden kansalaisille.
5. Eurooppa-neuvosto kannatti näitä ehdotuksia joulukuussa 2009 antamassaan Tukholman ohjelmassa⁽⁴⁾. Vuonna 2011 älykkäistä rajoista antamassaan tiedonannossa⁽⁵⁾ komissio kuitenkin katsoi, että sähköisen matkustuslupajärjestelmän käyttöönotosta on toistaiseksi luovuttava, koska "sen mahdollinen panos jäsenvaltioiden turvallisuuden parantamiselle ei oikeuttaisi henkilötietojen keräämistä vaadittavassa mittakaavassa eikä siitä aiheutuvia kustannuksia tai vaikutuksia kansainvälisiin suhteisiin"⁽⁶⁾. Lisäksi se ilmoitti aikovansa esittää EES-järjestelmää ja RTP-ohjelmaa koskevat ehdotuksensa vuoden 2012 alkupuoliskolla.
6. Tämän jälkeen kesäkuussa 2011 kokoontunut Eurooppa-neuvosto vaati, että "älykkäitä rajoja" koskevaa työtä kiirehdyttäisiin ja että EES-järjestelmä ja RTP-ohjelma otettaisiin käyttöön⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ COM(2013) 95 final.

⁽²⁾ COM(2013) 97 final.

⁽³⁾ COM(2013) 96 final.

⁽⁴⁾ "Avoin ja turvallinen Eurooppa kansalaisia ja heidän suojeluaan varten" (EUVL C 115, 4.5.2010, s. 1).

⁽⁵⁾ Komission Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle 25. lokakuuta 2011 antama tiedonanto "Älykkäät rajat – vaihtoehdot ja jatkotoimet" (KOM(2011) 680 lopullinen).

⁽⁶⁾ Edellä mainittu komission tiedonanto älykkäistä rajoista, s. 7.

⁽⁷⁾ EUCO 23/11.

7. Komission jäsen Malmströmille 12. kesäkuuta 2012 osoittamassaan kirjeessä ⁽¹⁾ 29 artiklan mukainen tietosuojatyöryhmä esitti huomautuksia komission älykkäistä rajoista antamasta, asetusehdotuksia edeltäneestä tiedonannosta. Sittemmin 6. kesäkuuta 2013 työryhmä antoi lausunnon, jossa se kyseenalaisti älykkäät rajat -paketin tarpeellisuuden ⁽²⁾.

8. Tämä lausunto perustuu kyseisiin kannanottoihin sekä Euroopan tietosuojavaltuutetun aiempaan lausuntoon ⁽³⁾ komission vuonna 2011 antamasta maahanmuuttotiedonannosta ⁽⁴⁾ ja Euroopan tietosuojavaltuutetun alustaviin huomautuksiin ⁽⁵⁾ kolmesta rajaturvallisuutta koskevasta tiedonannosta (2008) ⁽⁶⁾. Lausunnossa käytetään myös näkemyksiä, jotka on esitetty Euroopan tietosuojavaltuutetun älykkäät rajat -paketista ja sen tietosuojaan liittyvistä vaikutuksista järjestämässä pyöreän pöydän keskustelussa ⁽⁷⁾.

I.3 Ehdotusten tavoite

9. EES-ehdotuksen 4 artiklassa täsmennetään ehdotuksen tarkoitus. Ehdotuksen tarkoituksena on parantaa EU:n ulkorajojen valvontaa ja laittoman maahanmuuton torjuntaa, yhdenmetyt rajaturvallisuuspolitiikan täytäntöönpanoa sekä raja- ja maahanmuuttoviranomaisten yhteistyötä ja yhteydenpitoa. Sillä luodaan järjestelmä, jolla voidaan

- a) tehostaa tarkastuksia ulkorajojen ylityspaikoilla ja torjua laitonta maahanmuuttoa
- b) laskea kolmansien maiden lyhytaikaiseen oleskeluun oikeutettujen kansalaisten laillisen oleskelun kesto ja seurata sen laskentaa
- c) auttaa tunnistamaan henkilöitä, jotka eivät ehkä tai eivät ehkä enää täytä jäsenvaltioiden alueelle tuloa tai siellä oleskelua koskevia ehtoja
- d) mahdollistaa se, että jäsenvaltioiden viranomaiset voivat tunnistaa laillisen oleskeluajan ylittäneet henkilöt ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet
- e) koota tilastoja kolmansien maiden kansalaisten maahantuloista ja maastalähdoistä analyysitarkoituksia varten.

10. Järjestelmän pitäisi auttaa laillisen oleskelun seurannassa tarjoamalla nopeaa ja tarkkaa tietoa rajavartijoille ja matkustajille. Sillä korvattaisiin nykyinen hitaana ja epäluotettavana pidetty järjestelmä, jossa passit leimataan käsin, ja tehostettaisiin rajavalvontaa ⁽⁸⁾.

11. Biometristen tietojen tallennuksen avulla sen pitäisi lisäksi auttaa tunnistamaan henkilöt, jotka eivät täytä EU:n alueelle tuloa tai siellä oleskelua koskevia ehtoja, erityisesti henkilöasiakirjojen puuttuessa. EES-järjestelmän avulla saataisiin tarkka kuva myös matkustajavirroista ja laillisen oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden määristä, mikä mahdollistaisi näyttöön perustuvan päätöksenteon esimerkiksi viisumivielollisuusasioissa. Ehdotuksen 4 artiklassa tarkoitettuja tilastotietoja käytetään viimeksi mainittuun tarkoitukseen.

⁽¹⁾ Direktiivin 95/46/EY mukaisesti perustettu 29 artiklan mukainen työryhmä koostuu kunkin kansallisen tietosuojaviranomaisen edustajasta, Euroopan tietosuojavaltuutetusta ja Euroopan komission edustajasta. Se on luonteeltaan neuvoa-antava ja toiminnassaan itsenäinen. Työryhmän 12. kesäkuuta 2012 Cecilia Malmströmille osoittama kirje älykkäistä rajoista on luettavissa osoitteessa http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/other-document/files/2012/20120612_letter_to_malmstrom_smart-borders_en.pdf

⁽²⁾ 29 artiklan työryhmä, lausunto 05/2013 älykkäistä rajoista. http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2013/wp206_en.pdf

⁽³⁾ Euroopan tietosuojavaltuutetun 7. heinäkuuta 2011 antama lausunto on saatavissa osoitteessa http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2011/11-07-07_Migration_EN.pdf

⁽⁴⁾ Komission Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle 4. toukokuuta 2011 antama maahanmuuttotiedonanto (KOM(2011) 248/3).

⁽⁵⁾ Euroopan tietosuojavaltuutetun 3. maaliskuuta 2008 antamat alustavat huomautukset ovat osoitteessa http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Comments/2008/08-03-03_Comments_border_package_EN.pdf

⁽⁶⁾ Komission tiedonannot Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan unionin rajaturvallisuuteen liittyvien tulevien toimien valmistelusta (KOM(2008) 69 lopullinen); Euroopan rajavalvontajärjestelmän (Eurosur) luomisesta (KOM(2008) 68 lopullinen) sekä aiheesta "Kertomus EU:n rajaturvallisuusviraston arvioinnista ja jatkokehityksestä" (KOM(2008) 67 lopullinen).

⁽⁷⁾ Euroopan tietosuojavaltuutetun pyöreän pöydän keskustelu älykkäät rajat -paketista ja sen tietosuojaan liittyvistä vaikutuksista, Bryssel, 10 huhtikuuta 2013, Paikka: Euroopan tietosuojavaltuutetun rakennus, Rue Montoyer 30, Bryssel. Tiivistelmä on osoitteessa: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/EDPS/PressNews/Events/2013/13-04-10_Summary_smart_borders_final_EN.pdf

⁽⁸⁾ Ks. EES-ehdotuksen perustelut.

12. EES-järjestelmä muodostaisi pohjan RTP-ohjelmalle, jonka tavoitteena on helpottaa ennakkotutkimnan läpäisseyden, usein matkustavien kolmansien maiden kansalaisten rajanylityksiä. Rekisteröidyille matkustajille annetaan yksilöivän tunnusteen sisältävä tunnisteväline, joka luetaan saavuttaessa ja lähdeettäessä rajalla rajatarkastusautomaatissa. Tunnistevälineen tietoja, sormenjälkiä ja viisumitarran numeroa (jos viisumi vaaditaan) verrataan keskusrekisteriin ja muihin tietokantoihin tallennettuihin tietoihin. Jos matkustaja läpäisee kaikki tarkastukset, hän voi kulkea automaattisen portin läpi. Muussa tapauksessa rajavartija avustaa matkustajaa.

13. Muutosehdotuksen tavoitteena on saattaa asetus (EY) N:o 562/2006 henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (jäljempänä Schengenin rajasäännöstö) uusien EES- ja RTP-ehdotusten mukaiseksi.

1.4 Tämän lausunnon asiayhteys ja rakenne

14. EU-alueen maahantulojen ja maastalähtöjen valvomiseen käytettävän sähköisen järjestelmän kehittämistä koskeva hanke on ollut vireillä jo pitkään, ja edellä mainitut lukuisat komission tiedonannot ovat valmistaneet tietä nyt tarkasteltaville ehdotuksille. Älykkäät rajat -pakettia on siis arvioitava tämän kehitystyön näkökulmasta. Huomioon on otettava erityisesti seuraavat seikat.

15. Tukholman ohjelmassa komission omaksumana strategisena lähestymistapana on arvioida tarvetta kehittää eurooppalainen tiedonvaihtomalli, joka perustuu nykyisten välineiden arviointiin. Tämän sisäisen turvallisuuden tiedonhallintastrategian on perustuttava muun muassa vahvaan tietosuojajärjestelmään, hyvin kohdennettuun tietojenkeruuseen sekä eri välineiden käytön järjeistämiseen, mihin liittyy myös laajoja tietoteknisiä järjestelmiä koskevan työsuunnitelman hyväksyminen. Tukholman ohjelmassa muistutetaan, että on taattava johdonmukaisuus eri informaatiotyökalujen käyttöönoton ja hallinnoinnin sekä toisaalta henkilötietojen suojaamisen strategian ja laajojen tietoteknisten järjestelmien perustamista koskevan työsuunnitelman välillä ⁽¹⁾.

16. Perinpohjaiseen tarkasteluun on aihetta etenkin, kun otetaan huomioon sellaiset laajat tietotekniset järjestelmät kuin Eurodac ⁽²⁾, VIS ⁽³⁾ ja SIS II ⁽⁴⁾ ja niiden tuleva kehittäminen ja käyttöönotto. Älykkäiden rajojen järjestelmä on jälleen yksi väline, jolla kerätään valtavia määriä henkilötietoja rajavalvontaa varten. Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto vahvisti äskettäin tämän kokonaisvaltaisen lähestymistavan ja korosti tarvetta ottaa oppia SIS-järjestelmästä saaduista kokemuksista etenkin kustannusten paisumisen osalta ⁽⁵⁾. Euroopan tietosuojavaltuutettu on myös huomauttanut, ettei eurooppalaista tiedonhallintamallia voi perustaa teknisille näkökohdille, kun otetaan huomioon uusien tekniikoiden tarjoamat lähes rajattomat mahdollisuudet. Tietoja on käsiteltävä ainoastaan konkreettisten turvallisuustarpeiden perusteella ⁽⁶⁾.

17. Yksityisydensuojan ja tietosuojan suhteen EES-järjestelmää ja RTP-ohjelmaa on tarkasteltava Euroopan unionin perusoikeuskirjan ⁽⁷⁾ (jäljempänä perusoikeuskirjan) näkökulmasta, etenkin sen 7 ja 8 artiklan näkökulmasta. Perusoikeuskirjan 7 artiklassa, joka muistuttaa Euroopan ihmisoikeussopimuksen ⁽⁸⁾ 8 artiklaa, säädetään yleisestä oikeudesta nauttia yksityis- ja perhe-elämään kohdistuvaa kunnioitusta ja suojataan

⁽¹⁾ Tukholman ohjelma – Avoin ja turvallinen Eurooppa kansalaisia ja heidän suojeluaan varten, (EUVL C 115, 4.5.2010, s. 1)

⁽²⁾ Ks. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 603/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälisestä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 604/2013 tehokkaaksi soveltamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä sekä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laajalaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston perustamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 1).

⁽³⁾ Ks. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus) (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60).

⁽⁴⁾ Ks. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1987/2006, annettu 20 päivänä joulukuuta 2006, toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä (EUVL L 381, 28.12.2006, s. 4).

⁽⁵⁾ Ks. neuvoston asiakirja nro 8018/13, Puheenjohtajiston muistio strategiselle maahanmuutto-, raja-asia- ja turvapaikka-/sekkomitealle (EU–Islanti/Liechtenstein/Norja/Sveitsi), 28. maaliskuuta 2013, älykkäät rajat -paketista. <http://www.statewatch.org/news/2013/apr/eu-council-smart-borders-8018-13.pdf>

⁽⁶⁾ Euroopan tietosuojavaltuutetun 10. heinäkuuta 2009 päivätty lausunto komission neuvostolle ja Euroopan parlamentille antamasta tiedonannosta "Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue kansalaisia varten" (EUVL C 276, 17.11.2009, s. 8).

⁽⁷⁾ EUVL C 83, 30.3.2010, s. 389.

⁽⁸⁾ Euroopan neuvosto, ETS No 5, 4.11.1950.

yksityishenkilöä viranomaisten häirinnältä. Perusoikeuskirjan 8 artiklan mukaan yksilöllä on oikeus siihen, että hänen henkilötietojaan saa käsitellä ainoastaan tietyin edellytyksin. Nämä kaksi lähestymistapaa ovat keskenään erilaisia ja toisiaan täydentäviä. Älykkäät rajat -pakettia arvioidaan seuraavassa näistä kahdesta näkökulmasta.

18. Tässä lausunnossa keskitytään erityisesti EES-ehdotukseen, joka on yksityisyydensuojan ja tietosuojan kannalta tärkeämpi. Lausunto rakentuu seuraavasti:

- Osa II sisältää maahantulo- ja maastalähtöjärjestelmän yleisen arvioinnin, jossa keskitytään perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklan noudattamiseen;
- Osa III sisältää huomautuksia, jotka koskevat tiettyjä EES-ehdotuksen säännöksiä biometristen tietojen käsittelystä ja lainvalvontaviranomaisten tiedonsaantioikeuksista;
- Osa IV sisältää huomautuksia, jotka koskevat muita EES-järjestelmään liittyviä kysymyksiä;
- Osassa V keskitytään RTP-ohjelmaan;
- Osassa VI käsitellään uusien tietoturvaratkaisujen tarvetta;
- Osassa VII esitetään päätelmät.

VII Päätelmät

102. Älykkäät rajat -paketin tavoitteena on luoda uusi laaja tietotekninen järjestelmä, jolla täydennetään olemassa olevia rajavalvontajärjestelmiä. Järjestelmän lainmukaisuutta on arvioitava perusoikeuskirjan, etenkin sen 7 artiklan, joka koskee oikeutta nauttia yksityis- ja perhe-elämän kunnioitusta, ja 8 artiklan, joka koskee henkilötietojen suojaa, periaatteiden pohjalta. Tavoitteena on paitsi sen arvioiminen, puututaanko uudella järjestelmällä perusoikeuksiin, myös ehdotuksiin sisältyvien tietosuojaratkaisujen arvioiminen.

103. Tästä näkökulmasta Euroopan tietosuojavaltuutettu vahvistaa, että ehdotetulla EES-järjestelmällä puututaan yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamisen oikeuteen. Vaikka tietosuojavaltuutettu suhtautuukin myönteisesti ehdotuksissa esitettyihin ratkaisuihin ja antaa arvoa komission vaivannäölle tässä suhteessa, tietosuojavaltuutetun päätelmä on, että tärkeintä on välttämättömyys: järjestelmän kustannustehokkuus vaarantuu, ei pelkästään taloudellisessa mielessä vaan myös perusoikeuksien kannalta, kun asiaa tarkastellaan olemassa olevien järjestelmien ja rajakäytäntöjen laajemmassa yhteydessä.

104. Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittaa EES-ehdotuksen osalta seuraavaa:

- Järjestelmän tarpeellisuus ja suhteellisuus voidaan osoittaa perusoikeuskirjan 7 artiklan mukaisesti vasta sen jälkeen, kun laillisen oleskeluajan ylittäneiden henkilöiden hallintaa varten on määritetty selvä eurooppalainen käytäntö ja kun järjestelmää on arvioitu olemassa olevien suurten tietoteknisten järjestelmien laajemmassa asiayhteydessä.
- Tietosuojaperiaatteita tulisi parantaa 8 artiklan mukaisesti seuraavasti:
 - Käyttötarkoituksia tulisi rajoittaa, eikä järjestelmän rakenteen tulisi estää mahdollista tulevaa arviointia lainvalvontaviranomaisten pääsystä EES-tietoihin.
 - Tietojen kohteina olevien henkilöiden oikeuksia on vahvistettava etenkin tiedonsaantioikeuksien ja oikaisumahdollisuuksien osalta ottaen huomioon erityisten suojatoimenpiteiden tarve, kun kyseessä ovat automaattiset päätökset, jotka liittyvät oleskelun keston laskentaan.
 - Valvontaa on täydennettävä määrittelemällä selkeästi, miten vastuunjako kansallisella tasolla toteutetaan: näin varmistetaan, että tietojen kohteina olevat henkilöt käyttävät oikeuksiaan oikeassa viranomaisessa.
 - Biometristen tietojen käytön edellytyksenä on oltava kohdennettu vaikutustenarviointi, ja jos tällaisten tietojen käsittely katsotaan tarpeelliseksi, sen ehtona on oltava tietyt rekisteröintimenettelyä, tarkkuustasoa ja varamenettelyn tarvetta koskevat suojatoimet. Tietosuojavaltuutettu sitä paitsi pitää hyvin kyseenalaisena kymmenen sormenjäljen keräämisen kahden tai neljän sormenjäljen keräämisen sijasta, kun nämäkin riittäisivät todentamistarkoituksiin.

- Se, miksi EES-tietojen välittäminen kolmansiin maihin on kolmansien maiden kansalaisten paluumisen kannalta välttämätöntä, on perusteltava.

105. Vaikka RTP-ohjelma ei herätä vastaavia keskeisiä kysymyksiä perusoikeuksiin puuttumisesta kuin EES-järjestelmä, Euroopan tietosuojavaltuutettu kehottaa lainsäätäjää kuitenkin kiinnittämään huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Järjestelmän vapaaehtoisuus tunnustetaan, mutta suostumusta tulisi pitää pätevänä oikeudellisena perusteena tietojen käsittelylle ainoastaan silloin, kun se on annettu vapaasti: tämä tarkoittaa sitä, ettei RTP-ohjelmasta saisi tulla ainoaa pätevää vaihtoehtoa pitkille jonoille ja hallinnollisille rasitteille.
- Syrjinnän riskit olisi ehkäistävä: niiden lukuisien matkustajien, jotka eivät matkusta riittävän usein voidakseen rekisteröityä tai joiden sormenjäljet eivät ole luettavissa, ei tulisi joutua tosiasiallisesti ”suuremman riskin” matkustajien kategoriaan.
- Rekisteröintiin johtavan todentamisprosessin tulisi perustua valikoivaan pääsyyn selkeästi yksilöityjen tietokantojen tietoihin.

106. Turvallisuusnäkökohtien osalta tietosuojavaltuutettu katsoo, että EES-järjestelmää ja RTP-ohjelmaa varten olisi laadittava toiminnan jatkuvuussuunnitelma ja tietoturvallisuuden riskinhallintakäytännöt riskien arvioimiseksi ja priorisoimiseksi. Lisäksi viraston ja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön tulisi olla tiivistä.

Tehty Brysselissä 18 päivänä heinäkuuta 2013.

Peter HUSTINX
Euroopan tietosuojavaltuutettu

V

(Ilmoitukset)

KILPAILUPOLITIIKAN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄT MENETTELYT

EUROOPAN KOMISSIO

Ennakoilmoitus yrityskeskittymästä

(Asia COMP/M.7144 – Apollo/Fondo de Garantía de Depósitos de Entidades de Crédito/Synergy)

Yksinkertaistettuun menettelyyn mahdollisesti soveltuva asia

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2014/C 32/13)

1. Komissio vastaanotti 24 päivänä tammikuuta 2014 neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 ⁽¹⁾ 4 artiklan mukaisen ilmoituksen ehdotetusta yrityskeskittymästä, jolla yhdysvaltalaisen yrityksen Apollo Management L.P. (Apollo) ja espanjalaisen yrityksen Fondo de Garantía de Depósitos de Entidades de Crédito (FGD) tytäryhtiöt hankkivat sulautuma-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun yhteisen määräysvallan espanjalaisessa yrityksessä Synergy Industry and Technology, SA (Synergy) ostamalla osakkeita.

2. Kyseisten yritysten liiketoiminnan sisältö on seuraava:

— Apollo: eri liiketoiminnan aloilla ympäri maailmaa toimiviin yhtiöihin sijoittavien sijoitusrahastojen hoito; sijoitukset liittyvät esimerkiksi kemianteollisuuden, risteilypalvelujen, logistiikan, paperi- ja pakkausteollisuuden ja metalliteollisuuden yrityksiin,

— FGD: vähittäispankkien, osuuspankkien ja säästöpankkien sekä Espanjan keskuspankin rahoittama rahasto, joka kattaa talletukset espanjalaisissa pankeissa,

— Synergy: Aernova Group -yhtymän holdingyritys ja Aeroblade SA:n ja Orisol Corporación Energética SA:n osakkeenomistaja, valmistaa ilma- ja avaruusaluksiin liittyviä laitteistoja.

3. Komissio katsoo alustavan tarkastelun perusteella, että ilmoitettu keskittymä voi kuulua EY:n sulautuma-asetuksen soveltamisalaan. Asiaa koskeva lopullinen päätös tehdään kuitenkin vasta myöhemmin. Asia soveltuu mahdollisesti käsiteltäväksi menettelyssä, joka on esitetty komission tiedonannossa yksinkertaistetusta menettelystä tiettyjen keskittymien käsittelemiseksi neuvoston EY:n sulautuma-asetuksen ⁽²⁾ nojalla.

4. Komissio pyytää kolmansiä osapuolia esittämään ehdotettua toimenpidettä koskevat huomautuksensa.

⁽¹⁾ EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1 ("EY:n sulautuma-asetus").

⁽²⁾ EUVL C 366, 14.12.2013, s. 5 ("tiedonanto yksinkertaistetusta menettelystä").

Huomautusten on oltava komissiolla 10 päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisupäivästä. Huomautukset voidaan lähettää komissiolle faksilla (+32 22964301), sähköpostitse osoitteeseen COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu tai postitse viitteellä COMP/M.7144 – Apollo/Fondo de Garantía de Depósitos de Entidades de Crédito/Synergy seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan komissio
Kilpailun PO (DG COMP)
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

2014/C 32/12

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee ehdotusta asetukseksi maahantulo- ja maastalähtöjärjestelmän (EES) perustamisesta sekä ehdotusta asetukseksi rekisteröityjen matkustajien ohjelman perustamisesta 25

V *Ilmoitukset*

KILPAILUPOLITIIKAN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄT MENETTELYT

Euroopan komissio

2014/C 32/13

Ennakoilmoitus yrityskeskittymästä (Asia COMP/M.7144 – Apollo/Fondo de Garantía de Depósitos de Entidades de Crédito/Synergy) – Yksinkertaistettuun menettelyyn mahdollisesti soveltuva asia ⁽¹⁾ 30

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) on suora ja maksuton portti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Sivustolla voi tarkastella *Euroopan unionin virallista lehteä*, ja siellä ovat nähtävillä myös sopimukset, lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lisätietoja Euroopan unionista löytyy osoitteesta: <http://europa.eu>

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

FI